

de wijkkraant

Vereniging Professoren- en Burgemeesterswijk

Wijkvereniging krijgt Beverprijs 2005

Coco Hoek

De wijkvereniging heeft vorige week de Beverprijs 2005 gekregen. De Beverprijs is in 1995 ingesteld door woningstichting Ons Doel en bedoeld voor een organisatie die zich inzet voor een wijk. De winnaar bepaalt aan wie de prijs het volgende jaar wordt uitgereikt.

Het voltallige bestuur van de wijkvereniging was bij de uitreiking. Een collectieve zucht van verlichting ging op toen voorzitter Thomas van Duin vlak voor vier uur kwam binnenrennen. Hij wist nog helemaal niet wat hem te wachten stond. Na een introductie van Frits van Oosten, die de prijs vorig jaar met het zorgcentrum Rijn en Vliet heeft gewonnen, ging het woord naar burgemeester Lenferink. Hij reikte de prijs aan Thomas uit. Wel zei de burgemeester wat meesmuilend over de betrokkenheid bij projecten als de Lorentzschool, de RGL en de daklozenopvang, dat hij daar 'alles

Voorzitter Thomas van Duin neemt de Beverprijs in ontvangst

17 december 17.00 uur Zeemanlaan

Groot kerstfeest voor de hele wijk!

Het is inmiddels traditie: de feestelijke ontsteking van de verlichting van de grote kerstboom aan de Zeemanlaan. Hiermee wordt de kerstperiode in onze wijken ingeluid. Alle wijkgenoten, jong en oud, zijn van harte welkom. Er is warme chocolademelk, warme glühwijn, limonade en diverse versnaperingen. En natuurlijk zingen we samen kerstliederen.

vanaf wist ...' Maar hij voegde er meteen aan toe, dat de constante inzet van de vereniging, ook voor zaken die niet met de onmiddellijke woonomgeving van het bestuur te maken hebben, enorm te waarderen was. Juist omdat ze niet volledig in de huid van de 'boze bewoner' kruipt, is de inbreng van het bestuur zeer waardevol, aldus de heer Lenferink. Thomas ging in zijn dankwoord uitvoerig in op de al genoemde inzet van de vele vrijwilligers in onze wijk. Ook me-

Inhoud

- Wijkvereniging krijgt Beverprijs 2005 1
- ROC wil omstreden nieuwbouw doorzetten 3
- Huisarts Fogelberg verlaat de wijk na 27 jaar 5
- Advent en Kerst in de kerken 6
- Wijkbestuur spreekt zorgen RGL uit 8
- 6 maart verkiezingsavond in en over de wijk 9
- Voorbereiding nieuw bestemmingsplan 10
- Blikvangers 11
- Speeltuin en bso samen in klein kasteel 11
- Oproepen wijkbewoners 13
- Huisarts schrijft roman Het IJzeren Ei 14
- Boom in de buurt: De grove den 15
- Districtsraad buigt zich over wensen voor wijk 17
- Kunst over de Vloer 2005 18
- Buurtherinneringen 19
- Wijkgenoot pluist Rembrandts Leidse leven uit 21
- De tuin 23
- De professor: Coenraad Jacob Temminck 25
- Optredens in Lorentzhof 27
- Estafette 28
- 25 Jaar interkerkelijke oud papier-actie 28
- Wijkwijzer 31
- Wijkagenda 32

Bever in de wijk

Was dat een verrassing! Op 25 november jongstleden ontving ik namens de wijkvereniging uit handen van burgemeester Lenferink de Beverprijs. Het bleek een wisselbeeld van een bever te zijn dat ieder jaar wordt gegeven aan een organisatie of persoon die zich verdienstelijk maakt voor sociale samenhang in een wijk. Precies tien jaar geleden begonnen op initiatief van woningcorporatie Ons Doel. Het afgelopen jaar had directeur Frits van Oosten van zorgcentrum Rijn en Vliet de Bever in bruikleen voor zijn inzet voor zorg in de wijk. De bever staat symbool voor ijverig bruggen slaan door boomstammen om te knabbelen. Het juryrapport roemt eigenlijk alle actieve bewoners in de wijk die bijdragen aan de belangenbehartiging en onze activiteiten. En zo hoort het ook: niet genoeg kan worden benadrukt dat het de inzet van de ruim 60 vrijwilligers van de wijkvereniging en tientallen andere actieve bewoners is die onze wijk kennelijk zo op doet vallen in de stad. Apart wordt nog de inzet van speeltuinvereniging De Speelschans genoemd.

De burgemeester meende in zijn lofuitingen dat het feit dat het bestuur niet meteen 'in de huid van de boze bewoner kruipt' de wijkvereniging een waardevolle belangenbehartiger maakt. Een twijfelachtig compliment of de spijker op zijn kop? Het is waar: bij verschillende zaken die er in de wijk spelen is het niet zozeer het snelle oordeel waar het bestuur van de wijkvereniging op uit is. Het is ons er vaak om te doen de gevolgen voor een buurt of de hele wijk in kaart te brengen, de voor- en nadelen, knelpunten en mogelijke alternatieven te benoemen, deze actief onder de aandacht van de gemeente te brengen en – niet in de laatste plaats - er aan bij te dragen dat direct betrokken bewoners serieus worden genomen. Op deze manier hebben we ons opgesteld ten aanzien van de nieuwbouw van de Lorentzschool, de RijnGouweLijn, de daklozenopvang en de ROC-nieuwbouw.

Als het bestuur tot een definitief oordeel komt over een zaak, dan is daar natuurlijk een periode van meningsvorming en debat in de wijk aan vooraf gegaan. Met de nieuwbouw in de speeltuin heeft het bestuur uiteindelijk ingestemd, nadat de gemeente belangrijke toezeggingen had gedaan, mede dankzij de protestactie van bewoners.

In de komende tijd komen we te spreken over betaald parkeren, de Kanaalweg als onderdeel van een cityring, de nieuwbouwplannen van de Lorentzhof en het nieuwe bestemmingsplan voor de hele wijk. De eerder genoemde onderwerpen vragen overigens ook nog steeds de nodige aandacht.

De beverprijs is zeker ook een beloning voor de aantrekkelijke sociale en culturele activiteiten in onze wijk. We hebben net het zeer succesvolle project Kunst-over-de-vloer achter de rug, eerdags vieren we ons kerstfeest aan de Zeemanlaan en de voorbereiding voor de koninginndagviering start snel. Onze bever is een duizendpoot!

Thomas van Duin
Voorzitter Vereniging
Professoren- en Burgemeesterswijk

Onze wijk 100 jaar in 2006!

In 2006 is het honderd jaar geleden dat werd begonnen met de bouw van woningen in de Wasstraat. Het eerste Eeuwfeest moet natuurlijk gevierd worden.

Jubiläumprogramma

Woensdag 22 maart boomfeestdag / jubileumboom planten. De wijkvereniging hoopt dat op deze nationale boomfeestdag dag kinderen van groep 8 van de Lorentzschool bomen zullen planten in de wijk. Tevens zal namens de wijkvereniging een jubileumboom worden geplant.

Zaterdag 17 juni: 's middags wijkreünie, fototentoonstelling en jubileumeditie wijkkrant. De reünie is voor iedereen, maar vooral gericht op oud-bewoners van de wijk (met accent op de Burgemeesterswijk) en voor oudere wijkbewoners die hun oude buurtgenoten weer willen ontmoeten. Bij de reünie komt ook een fototentoonstelling met foto's van onze wijk en de bewoners door de jaren heen. Verder krijgen alle aanwezigen een speciale jubileumeditie van de wijkkrant gepresenteerd. Deze editie zal verder alleen bij de leden van de wijkvereniging worden bezorgd.

Zondag 2 juli 's middags sportdag/wijkkampioenschappen voor jong en oud. Door de wijk steppen of hardlopen? Alles is mogelijk. In de volgende wijkkrant leest u meer.

Begin november jubileumfeest

Voor jong en oud komt er een groot slotfeest. Ook daar leest u de volgende keer meer over.

Foto's, ideeën en vrijwilligers gevraagd

Wij zijn nog op zoek naar vooral oude foto's voor de fototentoonstelling. Hebt u die, schroom dan niet er mee langs te komen. Ook vrijwilligers en ideeën voor andere evenementen zijn welkom.

U kunt contact opnemen met Jan Burgmeijer, Kanaalweg 42, 5126084.

... vervolg van voorpagina

moreerde hij de oprichters van de vereniging, die overigens net zo oud is als de Beverprijs zelf, 10 jaar.

Medeoprichter Gilles Landheer vertelde na afloop dat het inderdaad wel heel leuk is om zo'n prijs te zien uitreiken. Hoewel het het werk is van velen, was er gisteren toch geen bijeenkomst geweest als hij en zijn medeoprichters 10 jaar geleden niet bij elkaar gekomen waren, iets wat Gilles bescheidenheidshalve niet zelf zei, maar wel enthousiast beaamde!

Het bestuur zal proberen de prijs op diverse plaatsen in de wijk ten toon te stellen, zodat iedereen hem kan zien. Het eerste Beveradres is bij DA drogist Harteveeld.

Het volledige juryrapport is te vinden op onze website www.profburgwijk.nl

De Beverprijs met vlnr. burgemeester Lenfrink, de bestuursleden Frans Hoek, Thomas van Duin, Ada Ravenstein, Jan Burgemeijer, Ad van der Waals, Hendrik van Sandick en Frits van Oosten, directeur van zorgcentrum Rijn en Vliet (vorige winnaar van de prijs)

Drie meter lager en ingeklemd tussen sneltram en trein

ROC wil omstreden nieuwbouw doorzetten

Karen van Rooij

Aan het begin van 2005 presenteerde het ROC haar plannen voor een nieuwe school op het Lammenschansterrein.

Op een rumoerige voorlichtingsavond van gemeente en ROC in februari liepen de gemoederen hoog op. Buurtbewoners vreesden voor de schaduwwerking van het nieuwe gebouw, dat 50 meter hoog zou worden. Daarna bleef het maandenlang stil, maar nu ligt er een definitief bouwplan.

Projectleider Hotze Hofstra van de gemeente vertelt.

“Het eerste bouwplan moest worden aangepast in verband met de mogelijke aanleg van de RijnGouwe Lijn. Het traject buigt af van de bestaande spoorlijn ter hoogte van de Kanaalweg, waarna het met een bocht op het Lammenschansterrein komt. Het nieuwe gebouw van het ROC moet precies tussen het bestaande spoor en het geplande sneltramspoor passen. Ten opzichte van het eerste plan betekende dit een indikking van het gebouw. Ook is de maximumhoogte met 3 meter verlaagd naar 47 meter.

Het nieuwe schoolgebouw voldoet helemaal aan de eisen die de gemeente stelt: een luchtig gebouw waarin ook ruimte is voor het Da Vinci College.”

Kunt u zich voorstellen dat buurtbewoners zich zorgen maken over de hoeveelheid schaduw die straks over hun huizen valt?

“Natuurlijk maken mensen zich zorgen als er in hun buurt gebouwd gaat worden. Wij denken echter dat het met die schaduw wel mee zal vallen. In de zomer, wanneer de zon hoger staat, zal men er niet veel van merken. We hebben een bezoningsonderzoek uit laten voeren waaruit blijkt dat het gebouw alleen in de wintermaanden voor schaduw zorgt. Overigens blijven de bomen aan beide kanten van de spoordijk staan, dus omwonenden zullen niet veel van het gebouw zien.”

Waarom wordt er niet op een ander deel van het grote ROC-terrein gebouwd? Daarmee kan elke overlast voor de buurt worden weggenomen.

“Ten eerste is tijdelijke huisvesting voor zo'n grote school zo duur, dat de nieuwbouw echt niet op de huidige plek van het ROC gebouwd kan worden. Mede door het geplande spoor van de RijnGouwe Lijn is dit volgens ons de beste plek. De gemeente heeft een groot deel van het ROC-terrein gekocht en

zal daar onder meer huizen gaan bouwen. Logischerwijs is bouwen aan de kanaalkant van dit terrein aantrekkelijker dan het bouwen van huizen langs het spoor. Voor de eenheid van de verdere invulling van het Lammenschanspark is het ook beter om dit hoge gebouw aan de rand van het terrein te plaatsen. Ten zuiden van de school kan dan een groot open plein worden gerealiseerd met een halte voor de RijnGouwe Lijn en meerdere bushaltes.”

Komt de ingang van Station Lammenschans dan aan de andere kant van de spoorlijn te liggen?

“Dat is een zaak van ProRail, eigenaar van het spoor en de stations. De ingang van het station kan in de toekomst mogelijk worden ondergebracht in het schoolgebouw. Voor de leerlingen van het ROC en het Da Vinci College, maar ook voor de mensen die van de trein op de bus of de RijnGouweLijn overstappen, zou dat wel makkelijk zijn. Inmiddels is wel vast komen te staan dat een voetgangerstunnel tussen het schoolgebouw en de wijk er niet komt. Voor bewoners van de wijk die gebruik maken van dit station, betekent het dat ze een stukje zullen moeten omlopen, maar ook dat het huidige stationsplein een rustiger aanzien krijgt. Maar een verandering van het station is nu nog niet aan de orde.”

Wanneer zal er gestart worden met de bouw?

“Op maandag 21 november is het definitieve bouwplan besproken in de Adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit (ARK). Deze commissie beoordeelt bouwplannen op planologische aspecten zoals hoogte en ligging. De ARK brengt advies uit aan het College van Burgemeester en Wethouders, dat in december een besluit neemt over de nieuwbouw. In het voorjaar van 2006 zal het ROC de bouwvergunning aanvragen, zodat in de zomer van 2006 begonnen kan worden met de bouw, mits de aanvraag uiteraard voldoet aan de regels. Het bouwplan ligt ‘ter visie’ zoals dat heet van 2 januari t/m 13 februari in het Stadsbouwhuis aan de Langegracht. Buurtbewoners kunnen in die zes weken hun zienswijze op het bouwplan schriftelijk kenbaar maken bij de gemeente. In januari zullen gemeente en ROC een tweede informatieavond organiseren om vragen over de nieuwbouwplannen te beantwoorden.”

Begrijpt u dat buurtbewoners een nare nasmaak hebben overgehouden aan de vorige informatieavond in januari 2005?

“Die informatieavond is inderdaad ongelukkig verlopen. We zullen op de tweede informatieavond dan ook zeker de ver-

schillende rollen van de gemeente en het ROC duidelijk maken. De opzet van de informatieavond zal met vertegenwoordigers van de buurt worden doorgesproken om eventuele miscommunicatie te voorkomen en zo goed mogelijk voorbereid te zijn. Daarnaast is het natuurlijk mogelijk om de gemeente rechtstreeks te benaderen. De gemeente is er immers zowel voor het ROC als voor de inwoners van Leiden.”

Voor meer informatie kunnen mensen contact opnemen met Darina Huinck van de afdeling Communicatie, Postbus 9100, 2300 PC in Leiden, telefoon: 516 57 20. Ook kan men binnenkort de gemeentelijke website bekijken: www.leiden.nl via ‘projecten’.

Reactie van actiecomité

Verontruste buurtbewoners hebben een actiecomité opgericht. Zij zijn niet tegen de plannen van het ROC, maar wel tegen de locatie vlak langs de spoorlijn. Het actiecomité benadrukt dat er verschillende alternatieven mogelijk zijn: het gebouw 50 meter naar het zuiden opschuiven of plaatsing langs de Lammenschansweg in plaats van langs het spoor. Marianne Oosterop: “Het plan zoals het er nu ligt, zorgt voor maximale overlast voor bewoners van de Lammenschansweg, de Sitterlaan, Kamerlingh Onnesplein, Melchior Treublaan en Van der Waalsstraat. Alleen in de zomermaanden staat de zon zo hoog dat het gebouw geen schaduwwerking heeft. Maar bewoners zullen ook minder direct daglicht in hun huizen binnen krijgen. En bij plaatsing dicht langs het spoor werkt het gebouw als een muur waartegen het geluid van de trein weerkaatst, zodat de geluidsoverlast van treinen zal toenemen. Vergis je niet, een gebouw van 47 meter hoog is echt gigantisch. Op de vergadering van de ARK schrokken wij dan ook van een compositietekening gezien vanaf het Kamerlingh Onnesplein richting het spoor. Het gebouw zal hoog boven de spoorlijn uittorenen. Wij hopen dat zoveel mogelijk bewoners het bouwplan van het ROC kritisch zullen volgen, bijvoorbeeld door in januari 2006 naar de informatieavond te komen en de bouwplannen te bekijken op het Stadsbouwhuis. Voor meer informatie (bijvoorbeeld het bezonningsonderzoek) kan men telefonisch contact opnemen met 5131705.”

Huisarts Fogelberg verlaat de wijk na 27 jaar

Lizzy de Wilde

Op 12 oktober stuurde huisarts Kea Fogelberg haar patiënten een brief met de mededeling dat de praktijk op de De Sitterlaan 18 per 1 januari 2006 zijn deur ‘die altijd openstaat’ zal sluiten. Fogelberg verlaat de wijk en trekt twee dagen per week in bij huisartsenpraktijk Roomburgh in de wijk Meerburg. ‘Na bijna 27 jaar praktijk op de De Sitterlaan doet het me verdriet om afscheid te nemen van dat leuke huis op de hoek. Maar ik ben ook erg gelukkig dat ik niet hoeft te stoppen met mijn werk en dat het mogelijk is om uw huisarts te blijven’, schrijft Fogelberg.

Kea Fogelberg heeft in Leiden medicijnen gestudeerd. Op 1 mei 1979 begon ze als huisarts op de De Sitterlaan. Ze was de tweede vrouwelijke arts in Leiden, naast veertig mannelijke collega's. Zeven jaar heeft ze de praktijk alleen gerund, daarna heeft ze tien jaar een duo gevormd met Maria van den Muijsenbergh, om vervolgens weer tien jaar overwegend alleen te werken. “Ik vind het fijn om alleen te werken, hecht veel waarde aan een één op één relatie met mijn patiënten. Ook vind ik het prettig om mijn eigen sfeer te kunnen bepalen en het type dokter dat ik ben zichtbaar te maken. Ik ga diep in op dingen, blijf doorpuzzelen en zeg niet snel tegen een patiënt ‘ik weet het niet, zoek het zelf maar uit’. Ik vraag door naar de betekenis van de klacht, hoe gaat het met de patiënt, wat zijn de consequenties van een ziekte. Dat wordt soms als confronterend ervaren, te zwaar op de hand. Ik vecht, kan flink doordrammen, op het autoritaire af, maar kan ook toegeven dat ik iets niet weet of een fout gemaakt heb. Ik zie de beperkingen onder ogen.”

Minder flexibel

Maar het arts zijn is slechts één van de aspecten van het beroep. Er komt veel meer bij kijken: personeel (doktersassistente en verpleegkundige), pand, automatisering, administratie, wettelijke regelingen, scholing, enzovoort. Die diversiteit is heel leuk, vindt Fogelberg, maar ook erg veel om in je eentje te doen. Té veel, bleek de laatste tijd. Het ondernemerschap is te zwaar geworden. Ze is vijftig en heeft gewoon minder energie, is minder flexibel en heeft bovendien meer tijd nodig voor persoonlijke zaken. Vier jaar geleden heeft ze serieus geprobeerd om een samenwerkingsverband met andere huisart-

Kea Fogelberg

sen in de wijk op te zetten. Dat is niet gelukt. Het aanbod om zich aan te sluiten bij de huisartsenpraktijk in Meerburg had ze totaal niet verwacht. Het is een mooie oplossing, al heeft ze wel wat aarzeling bij de locatie. “Vooral voor oude mensen en gezinnen met jonge kinderen is de praktijk moeilijker bereikbaar. Ik heb er alle begrip voor als mensen besluiten om naar een huisarts in de wijk over te stappen”, aldus Fogelberg.

Hakenkruis

Fogelberg is altijd erg blij geweest met het pand aan de De Sitterlaan. Ze heeft het gezellig, huiselijk ingericht. Dat vindt ze belangrijk, dat mensen zich er thuis voelen. De deur staat letterlijk altijd open. Haar patiënten (ongeveer 1650) geven aan dat ze de praktijk inderdaad als vertrouwd ervaren. Als Fogelberg aan die zevenentwintig jaar terugdenkt krijgt ze een warm gevoel. “Er is veel gebeurd. Ik heb vooral fijne herinneringen, maar ik heb ook de meest vreemde dingen meegemaakt, zoals een patiënte die na een zelfmoordpoging naar de praktijk is gelopen, in de voortuin in elkaar stortte en in coma raakte. Er is een hakenkruis op de voordeur gekrast, een steen door de ruit gegooid, en ooit is er iemand in de wachtkamer in de boeien geslagen. Ik heb mooie herinneringen aan Theo

en Marjan van Schie met hun winkel tegenover de praktijk, op de hoek van de De Sitterlaan en de Van der Waalsstraat. We behandelden elkaar als goede burens, er lag bijvoorbeeld een sleutel van de praktijk bij hen. Ik ken vreselijk veel mensen uit de wijk en deel een vriendschappelijk gevoel met veel van hen. Eén patiënte neemt altijd iets lekkers van bakkerij Kallenberg voor me mee bij een bezoek, een andere dame geeft me altijd een sinaasappel. Ooit stond een patiënt aan het eind van een zeer drukke dag met een picknickmand vol hapjes op de stoep. Toen heb ik samen met de assistente in de wachtkamer de tafel gedekt!”

“De wijk is in die enorme periode in essentie niet drastisch veranderd, de sfeer is hetzelfde gebleven. De charme zit ‘m in dat ouderwetse. Dat biedt nu iets extra’s wat je in moderne wijken niet aantreft.”

Fogelberg heeft zich altijd betrokken gevoeld bij de wijk, ook sinds ze in Zoeterwoude woont, inmiddels alweer bijna tien jaar. “Ik accepteer dat het anders zal worden op de nieuwe plek. Veranderingen horen bij het leven, net als ziekte. Maar wat de patiënten betreft: ik blijf gewoon mezelf!”

Advent en Kerst in de kerken

VREDESKERK

Van Vollenhovenkade

Predikanten: dr G.J. Venema en ds J.R. Wolthaus

- Zo 27 nov - 10.00 uur Advent I
 Zo 4 dec - 10.00 uur Advent II
 Zo 11 dec - 10.00 uur Advent III- Gaudete
 Doopdienst
 Zo 18 dec - 10.00 uur Advent IV
 Za 24 dec - 16.30 uur Kinderkerstfeest voor kinderen uit de wijk
 18.30 uur Broodmaaltijd, opgave bij mw J.H. Kramer,
 tel: 5130920 Of zie website:www.vredeskerk-leiden.nl
 20.00 uur Kerstavond, met medewerking van cantorij Vredeskerk, o.l.v. Liesbeth Boertien
 Zo 25 dec - 10.00 uur Kerstmorgen, dienst van schrift en tafel,
 Met medewerking van gospelrockformatie Dawwagiem
 Zo 1 jan - Nieuwjaarsdienst

EVANGELISCH-LUTHERSE KERK

Hooglandse Kerkgracht 26/28

Predikant: ds M. van der Meij-Seinstra

- Zo 27 nov - 10.15 uur Advent I - gezinsdienst
 Zo 4 dec - 10.15 uur Advent II - eredienst
 Zo 11 dec - 10.15 uur Advent III - eredienst met als voorganger
 Prof. dr Marcel Barnard
 Zo 18 dec - 09.30 uur Advent IV - adventsontbijt, met aansluitend
 10.45 uur Metten
 Za 24 dec - 20.00 uur Kerstsamenzang, met aansluitend

20.00 uur Kerstavond, m.m.v. cantorij “Luthonica”,
 o.l.v. Monique d’Anjou

- Zo 25 dec - 10.15 uur ere- en gezinsdienst met Heilig Avondmaal,
 m.m.v. cantorij “Luthonica”, o.l.v. Monique d’Anjou
 Zo 1 jan - 10.15 uur Metten (=een getijdedienst) met aansluitend
 Nieuwjaarsreceptie

ST. PETRUSKERK

Lammenschansweg

Pastoor J. Smith

- Za 24 dec - 23.00 uur Nachtmis, euch. Viering met projectkoor
 Zo 25 dec - 09.30 uur Euch. Viering m.m.v. de Cantorij – kwd/creche
 12.00 uur Kindje wiegen
 Ma 26 dec - 09.30 uur Euch. Viering met samenzang
 Za 31 dec - 17.00 uur Vesperviering voor Oud Jaar met samenzang
 Zo 1 jan - 09.30 uur Nieuw Jaar, Euch. Viering met samenzang,
 Kwd / creche (kinderwoorddienst en creche)

OUD KATHOLIEKE KERK

Cronesteinkade 2

Pastoor R. Bosma

- Zo 27 nov - 17.00 uur oecumenische vespers, een
 Zo 4 dec - 17.00 uur half uur van gebed, zang
 Zo 11 dec - 17.00 uur en meditatie
 Za 24 dec - 21.45 uur Eucharistieviering - kerstnacht
 Zo 25 dec - 0.30 uur Eucharistieviering - kerstdag / kinderkerk
 Zo 1 jan - 17.00 uur Vespers - nieuwjaarsdag en nieuwjaars-
 begroeting

**Keurslager Ed Nozeman, Marthy`s Haarstudio,
Bloemenshop Rozemarijn, DA Drogisterij van Hartevelt,
Tandprothetische praktijk R Brouwer,
Groente en Fruithandel `T Hofje, Broodje met...?,
Banketbakkerij Kallenberg, Elly`s Beestenboel,
Huidverzorgingsstudio Ineke de Graaf**

www.profwijkwinkels.nl

Wijkbestuur spreekt zorgen RGL uit

Thomas van Duin

Noch het kritisch rapport over de veiligheid, noch de hogere kosten voor de stad (€ 30 tot € 40 miljoen) zijn voor wethouder Hessing van Verkeer reden om af te stappen van het plan voor de RijnGouweLijn. In december spreekt de gemeenteraad zich uit over de route van de sneltram door de stad. Een delegatie van de wijkvereniging heeft haar zorgen geuit bij de wethouder.

Het bestuur van de wijkvereniging volgt het grootschalig project met argusogen. Recent heeft een delegatie van de wijkvereniging (Hendrik van Sandick, Henk Pauwels en Thomas van Duin) in een direct gesprek met de wethouder de opvattingen en zorgen nog eens duidelijk gemaakt.

Voor de ligging in de Lammenschansweg heeft de veiligheidscommissie de

gemeente geadviseerd niet de ligging in de middenberm te kiezen, maar een oostelijke ligging. Hiermee ondersteunt deze commissie de opvatting van de wijkvereniging: de middenligging is onveilig, omdat mensen deze drukke weg altijd in twee stappen oversteken. De tram erbij moet dit nog steeds mogelijk maken. Of de wethouder dit overneemt is niet duidelijk, laat staan hoe vervolgens de ligging eruit komt te zien. Ook is

uitdrukkelijk gewezen op de opstoppingseffecten door auto's op de Zeemanlaan en de Lorentzkade.

De delegatie heeft ook uitdrukkelijk zijn zorgen uitgesproken over de effecten van de verhoging van de spoordijk langs de Melchior Treublaan op de groenvoorziening daar en de geluidsoverlast voor de buurt. Er zullen diverse bomen verdwijnen en de verhoging zal andere nadelige effecten op de leefbaarheid kunnen hebben. De delegatie heeft gepleit voor

geluidschermen. De wethouder gaf aan dat ProRail eigenaar is van de dijk en dus moet beslissen over de aanplant.

De komst van het transfeerium annex RGL-halte bij station Lammenschansweg (en de nieuwbouw van het ROC) zal ook gevolgen voor het station hebben. Mogelijk wordt de ingang verplaatst naar de andere zijde, waardoor forenzen uit onze wijken voortaan

om moeten lopen. De wethouder zet hier het beeld tegenover van meer rust aan het Kammerlingh Onnesplein. Hierover zal het gesprek worden voortgezet.

Tot slot is opnieuw de onduidelijkheid over de toekomst van de buslijnen door de wijk, als gevolg van de komst van de RGL benoemd. Het bleek nog steeds niet bekend hoe het busnet eruit komt te zien.

Hoe gaat het met de veiligheid op de Lammenschansweg met de komst van een sneltram?

de laat + kromhout
makelaardij o.g.

071 5168080

Lammenschansweg 76
2313 DP Leiden
Telefoon 071 - 516 80 80

Planciusplantsoen 26b
2253 TS Voorschoten
Telefoon 071 - 579 31 00

Gemeenteraadsverkiezingen 2006

6 maart verkiezingsavond in en over de wijk

Hendrik van Sandick

Op 7 maart volgend jaar zijn er weer gemeenteraadsverkiezingen. Belangrijk voor de bewoners en voor de wijk.

Hoe ver mogen veranderingen in het park Roomburg gaan? Wat moet er in het GGD-gebouw komen? Wat is het standpunt over de Rijngouweliijn? Wat gebeurt er met de nieuwbouw van het ROC? Moeten er woningen op de Lorentzschool? Wat vinden we van betaald parkeren? Hoe betreft de politiek haar bewoners bij het beleid?

Wie wil een antwoord op zulke vragen, heeft informatie over de partijen of heeft zin in een leuk debat? Maandag 6 maart is de verkiezingsavond in en over de wijk, georganiseerd door

de wijkvereniging met medewerking van het Gymnasium. Alle partijen worden uitgenodigd en kunnen een standje inrichten. Vanaf 20.15 uur krijgt elke partij twee minuten de tijd zich te presenteren op de zeepkist. Daarna volgt een debat. Aan het debat zullen bij voorkeur de kandidaten uit de wijk deelnemen. Bezoekers kunnen zelf vragen en stellingen inbrengen. Voor en na het debat kunnen stemmen uitgebracht worden, zodat er ook een winnaar uit de bus rolt.

Belangstellenden zijn vanaf 19.30 uur van harte welkom in de aula van het Gymnasium aan de Fruinlaan om alvast te praten met kandidaatraadsleden en voor informatie van de partijen. Het programma start om 20.15 uur. Toegang is gratis.

Redactie zoekt verslaggevers voor de wijkkrant

De redactie is op zoek naar verslaggevers; wijkbewoners met enige ervaring in de journalistiek, die weten wat er in de omgeving speelt. De wijkkrant verschijnt drie maal per jaar. De verslaggever levert per nummer één of twee artikelen aan. Dat kunnen interviews zijn, maar ook nieuwsverhalen. De verslaggever werkt op vrijwillige basis. Wie meer wil weten, kan contact opnemen met de redactie via redactiewijkkrant@yahoo.com

AANKOOP / VERKOOP / HUUR / VERHUUR / TAXATIES / HYPOTHEKEN

RE/MAX PREMIUM
MAKELAARS

UW RE/MAX MAKELAAR GIJS DE KOK

LEVENDAAL 75 / LEIDEN / TEL. 071-5162372 / WWW.REMAX.NL

Vorbereiding nieuw bestemmingsplan

Ad van der Waals

Naar verwachting zal de gemeente begin 2006 starten met het ontwikkelen van een nieuw bestemmingsplan voor de wijk. Het ligt voor de hand dat dit aanleiding zal zijn voor allerlei activiteiten van bewoners. Wijzigingen ten opzichte van huidige bestemmingsplan zullen altijd gevolgen hebben voor de eigen woonomgeving.

De discussies over een nieuw bestemmingsplan voor de Professoren- en Burgemeesterswijk vormden een directe aanleiding in 1994 om de wijkvereniging op te richten. Veel wijkbewoners hielden zich individueel of in groepen bezig met het bestuderen van de stukken en het deelnemen aan inspraakactiviteiten. Uit de vele initiatieven kwam de vereniging voort die zich overigens statutair breder is gaan manifesteren om het welzijn van de inwoners van de wijk te bevorderen.

Het bestaan van de wijkvereniging biedt nu de mogelijkheid van het begin af aan meer gecoördineerd aan de inspraakprocedures een bijdrage te leveren. Hoewel iedere burger zelf moet bepalen of en zo ja met wie hij gebruik kan maken van de mogelijkheden ziet het bestuur ook voor de wijkvereniging zelf een rol. Dat kan echter niet zonder de inbreng van de inwoners van de wijk. Het bestuur denkt dat zij in ieder geval moet letten op zaken die de wijk als geheel betreffen, bv. verkeersvoorzieningen, openbaar vervoer, het groen, algemene bouwvoorschriften etcetera. Het bestuur adviseert de bewoners te letten op de gemeentelijke berichten over het nieuwe bestemmingsplan maar roept ze ook op aan haar te melden als ze over de deskundigheid, tijd en motivatie beschikken om op dit terrein een inbreng te leveren. Aanmelden kan hiervoor bij het secretariaat van de wijkvereniging.

Wat staat de wijk te wachten met het nieuwe bestemmingsplan?

Het koffiehuisje waar nooit rottigheid is

De rubriek Blikvangers beschrijft bijzondere gebouwen in en om de wijk. Deze keer richt Hans Elstgeest de blik op het koffiehuisje aan de Burggravenlaan.

De 'Mariton', het koffiehuisje aan de Burggravenlaan staat al ruim veertig jaar in de wijk. Eigenaar Frans Noorderweer heeft er sinds 2000 de touwtjes in handen. Binnen kan je terecht voor een goeie bak koffie, een broodje bal of een rolletje stophoest. Ook de krant van vandaag is er te vinden.

In 1964 is de Mariton op zijn huidige plek neergezet, daarvoor heeft er een ander koffiehuisje gestaan, iets verderop, op de hoek Burggravenlaan / Hoge Rijndijk (vanaf 1934). De vraag waar de naam 'Mariton' vandaan komt wordt door de huidige eigenaar - en zijn op dat moment aanwezige klanten - verschillend beantwoord. Er wordt zelfs verwezen naar de Griekse mythologie. De vorige eigenaar, Aad Overdevest, vertelt uiteindelijk dat zijn vader Cor, de eerste eigenaar vanaf 1964, de naam 'gewoon leuk' vond, maar na het terloops noemen van de namen Mariëtte en Ton wordt mij een hoop duidelijk.

's-Morgens al om zes uur gaat 'de tent' open en stromen de eerste klanten binnen, meestal kleine zelfstandigen die voor een kopje koffie komen voordat ze aan hun werk gaan. "Het is

hier een sociaal gebeuren", zegt Frans: "en... er is hier nooit rottigheid". Daar is hij trots op. Het koffiehuisje dankt zijn vrede bestaan aan het feit dat het geen alcoholische dranken op het menu heeft staan. Dit houdt al te gezellige klanten buiten de deur. Het is jammer dat er in de stad geen plaats meer is voor koffiehuisjes zoals de Mariton, het zou de stad een beetje meer saamhorigheid geven. Laat de wijk het bezit van dit karakteristieke huisje koesteren.

Het koffiehuisje aan de Burggravenlaan bestaat al ruim veertig jaar

Speeltuin en bso samen in klein kasteel

Karen van Rooij

De raadscommissie Ruimte en Grond van de gemeente Leiden is eind november akkoord gegaan met de nieuwbouwplannen van stichting 't Kasteel voor naschoolse opvang in speeltuin De Speelschans in park Roomburg.

Dat betekent een positief advies aan het College van Burgemeester en Wethouders, dat half december een besluit neemt over het verlenen van een bouwvergunning. Het nieuwe gebouwtje is uitdrukkelijk ook bedoeld voor activiteiten van speeltuinvereniging De Speelschans.

Bestuurslid Amos Kater van 't Kasteel is uiteraard tevreden over het besluit van de raad en verwacht dat het College de bouwvergunning afgeeft. Hij hoopt dat er geen juridische blokkades opgeworpen worden door tegenstanders, zodat zes weken na het verlenen van de vergunning begonnen kan worden met de bouw. Het gebouwtje in de vorm van een kasteel zou er dan begin april kunnen staan: "Precies op tijd voor het nieuwe buitenseizoen van de speeltuin, zodat gebruikers van de speeltuin geen last hebben van de bouw. Het is ook beter

voor het park om in de winter te bouwen. Door de harde grond wordt de schade aan bomen en planten beperkt en kan alvast een begin worden gemaakt met het herplanten van bomen en struiken. In het voorjaar heeft al het groen dan de ruimte om te wortelen en uit te lopen.”

Ook de voorzitter van speeltuin De Speelschans, Steven Smit, is blij met het positieve advies. Hij ziet het nieuwe gebouw als een aanwinst voor de speeltuin en is niet bang dat de Speelschans haar autonomie op eigen terrein kwijtraakt. “De concept huurovereenkomst en concept beheerovereenkomst zijn juridisch waterdicht. Wij doen dit niet om er financieel beter van te worden, de Speelschans kan zichzelf redden. Het bestuur van de speeltuin ziet dit echt als een verbetering. We hebben straks meer ruimte voor onze activiteiten.” Smit denkt niet dat de nieuwbouw het park zal aantasten. “Het nieuwe gebouwtje komt in een hoek van de speeltuin en er zal meer groen worden aangepland dan er nu staat.”

Tegenstanders van de nieuwbouw waren bang dat met het verlenen van de bouwvergunning het hek van de dam zou zijn: nu

een klein gebouwtje, maar wat komt daarna? De Vrienden van Roomburgerpark beraden zich nog op juridische stappen.

Woordvoerdster Janine Melai: “Er is nog zo weinig groen over in onze stad en wijk, dat we zuinig moeten zijn op wat we hebben. Straks staat er een gebouw van 5 meter hoog, waar dan nog de vlaggenmasten en vlaggen boven uit steken. Wij horen van veel mensen dat park Roomburg voor hen echt een rustpunt is. Waarom moet juist daar worden gebouwd?” De vereniging is wel goed te spreken over het nieuwe bestemmingsplan voor park Roomburg dat zal worden opgesteld. Hierin wordt opgenomen dat er de komende tien jaar niet mag worden gebouwd in het park. Ook de besturen van de speeltuin en van 't Kasteel zijn hier tevreden over.

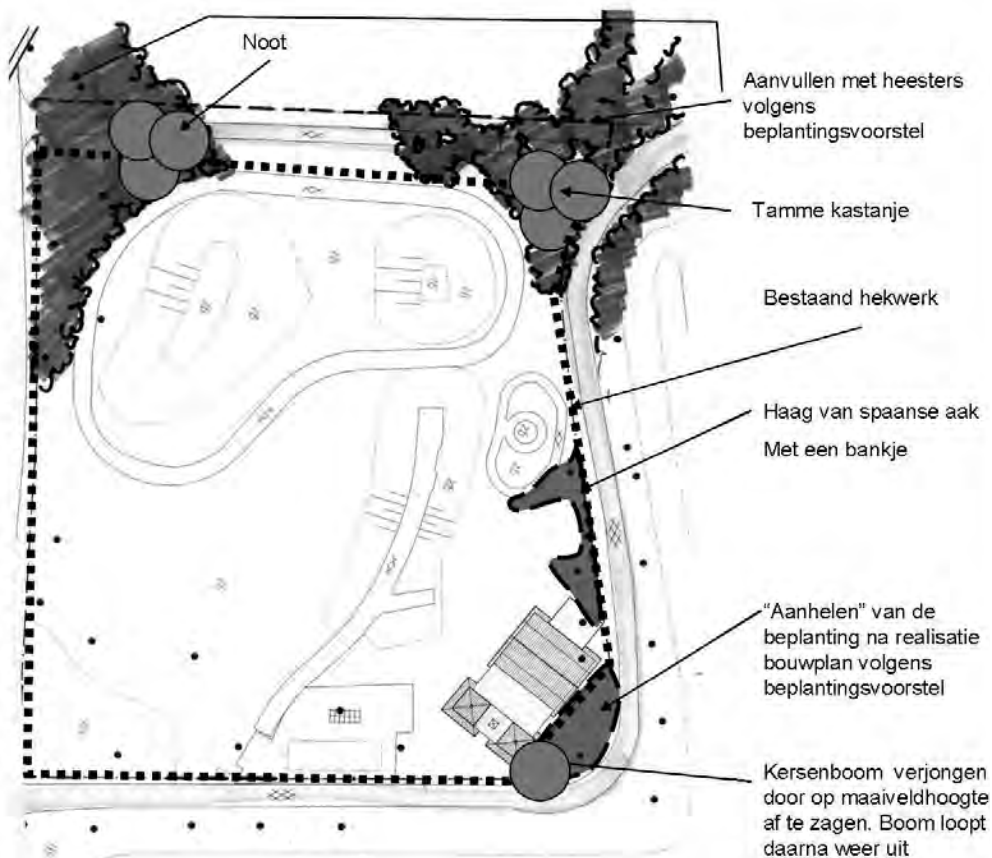
Het bestuur van de wijkvereniging is kritisch, maar ondersteunt het plan na de toezeggingen van de gemeente. “Vooral dat zwart op wit staat dat er niet gebouwd wordt in het park, dat er geen verdere uitbreiding van dit gebouwtje mag komen en dat er ruime groencompensatie komt, zijn heel belangrijk,” aldus voorzitter Thomas van Duin. “Dit is ongetwijfeld mede

te danken aan de gevoerde actie.

Maar ook de houding van De Speelschans en 't Kasteel vind ik positief. Of je het een mooi gebouwtje vindt of niet, daarover kun je van mening blijven verschillen. De speeltuinvereniging verdient een nieuw onderkomen. Volgens mij heeft iedereen hier winst behaald en kan de strijdbijl begraven worden.”

Een nog samen te stellen beheerstichting bepaalt wie er gebruik kan maken van de nieuwe ruimte en tegen welke afspraken. Behalve voor naschoolse opvang en activiteiten van de speeltuin zou het multifunctionele gebouw gebruikt kunnen worden voor bijvoorbeeld scouting, yoga, kinderpartijtjes, koffieochtenden of verhuur aan derden in de avond. Uiteraard mag dit geen overlast opleveren voor buurtbewoners of ten koste gaan van groen.

Bepantingsvoorstel speeltuin de speelschans

Oproepen wijkbewoners

Computerles voor senioren

De Lorentzhof heeft computerlessen voor senioren. Deelnemers krijgen individueel les. De bijeenkomsten zijn wekelijks en de kosten bedragen € 5,- per maand. Meer informatie bij Lorentzhof telefoon: 071-5149545

Koninginnedag 2006

Organisatietalent gezocht!

De voorbereiding voor het grote wijkfeest op koninginnedag op 29 april (!) 2006 wordt binnenkort gestart. Het organisatie-team van de afgelopen jaren is uitgedund. Daarom zoeken we nieuwe mensen die het leuk vinden om mee te helpen in de voorbereiding in het komend voorjaar. Je organiseert mee aan één van de onderdelen van de feestdag, zoals optocht, catering, pr, aankleding of kinderspelen. Er ligt een draaiboek gereed, je staat er niet alleen voor en het grote succes maakt dit tot een dankbare klus. Iets voor jou? Laat het ons weten: oranjefeest@profburgwijk.nl of 06-23866740.

Heb je een baby van ongeveer 12 maanden oud?

Wil je meedoen aan een project om nu al te leren communiceren met je kind? Plezier met je kind staat voorop. Ik heb tijd om 5 gezinnen te begeleiden met deze methode. Deelname is gratis in ruil voor je ervaringen. Ik ben gezinspedagoog en ben benieuwd of deze methode aanslaat bij Nederlandse gezinnen.

Mail me gerust voor meer informatie.

E-mail voor informatie naar babypraat@hetnet.nl T.a.v.

E. Clason

Vrijwilligers druk in de weer op het oranje-feest

HOMEOPATHIEPRAKTIJK SIMILIA

Dhr. drs. Jaap Kouwenhoven
Van der Waalsstraat 38
2313 VD LEIDEN
tel. 071-7850033

- probeer nu het GRATIS PROEFCONSULT
- lid VBAG & SIRTAG
- vergoed door de meeste verzekeringen
- ook 's avonds en in het weekend
- ook consult of recept PER EMAIL
- geneesmiddelen met KORTING te koop

info@praktijksimilia.nl
www.praktijksimilia.nl

Huisarts schrijft roman Het Ijzeren Ei

‘Intermenselijk contact, dat is waar het echt om draait’

Coco Hoek-Sandtke

“Schrijven is altijd een behoefte geweest. Ik ben al jaren bezig gedachten, ideeën, fragmenten op papier te zetten. Het uiteindelijke schrijven van het boek is eigenlijk alleen het samenvoegen van al die elementen, de puntjes op de ‘i’ zetten.” Wijkgenoot Walter Schrader heeft zojuist een roman uitgebracht. Hij combineert het schrijven van een boek met een praktijk als huisarts en gevangenisarts, internationale hulpacties en een gezin. In een schrijfperiode sluit hij zich helemaal af en neemt hij vrij van ander werk.

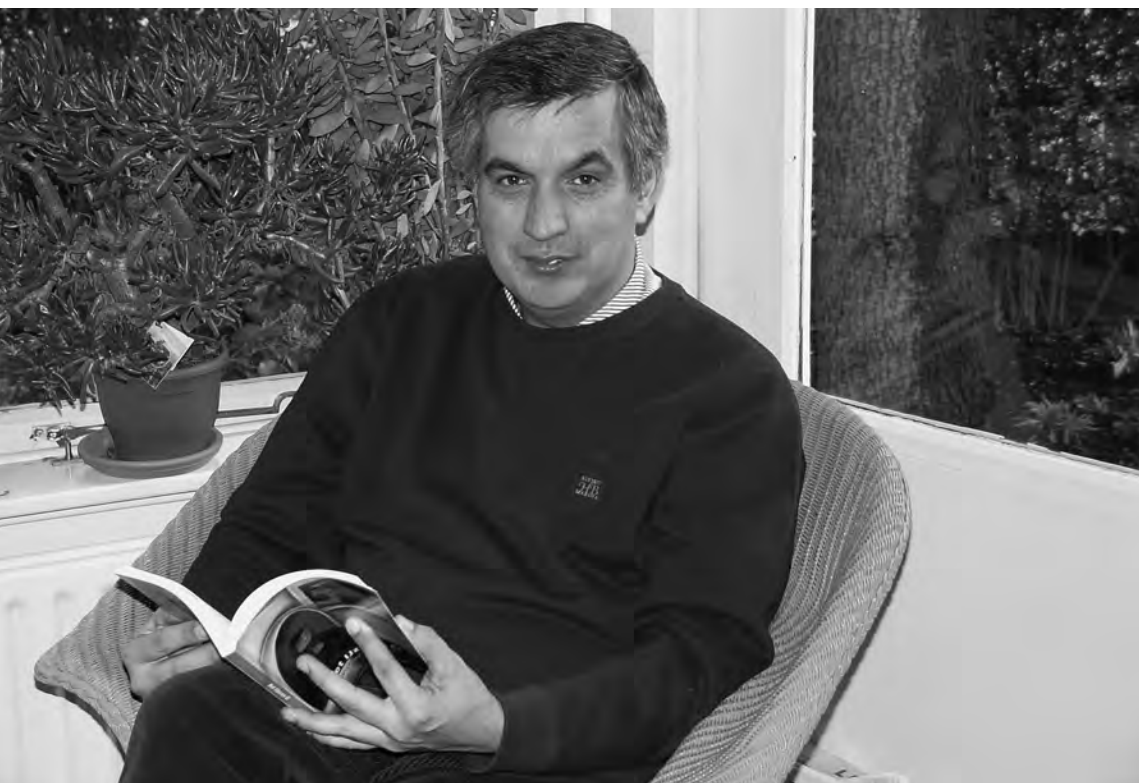
Het Ijzeren Ei is een boordevol boek: Afrikaanse volkenmoord, het kauwgomp probleem (loop na lezing van dit boek over de Breestraat en u ziet het letterlijk voor u liggen), de Twin Towers, daklozen op Schiphol en pesten op school. Is het toeval, dat heel veel ideeën en oplossingen uit de mond komen van het personage Kees, van wie je je afvraagt: Spoort hij wel? “Dat

is geen toeval,” reageert Schrader onmiddellijk, “Juist heel intelligente mensen, die heel veel gedachten en ideeën hebben, hebben soms moeite om ze allemaal op een rijtje te houden. Zij hebben het vaak, net als Kees, op school heel moeilijk. Als ze dan zó hun achtergrond tegen hebben als hij, kunnen ze het spoor inderdaad bijster raken. Onder dak- en thuislozen kom je vaak zeer intelligente mensen tegen. Wat voor mij een van de belangrijkste gegevens uit dit boek is, is dat het pas goed kan komen met Kees als een ander bereid is om tot het uiterste te gaan, persoonlijke risico’s te nemen, om hem te helpen. Je kunt wel heel veel theoretiseren over mensen helpen, maar ik ben er van overtuigd dat intermenselijk contact de belangrijkste factor is die het leven de moeite waard maakt.”

Een treffend voorbeeld daarvan is één van de meest bizarre scènes uit het boek, waarin een aantal passagiers uit een vliegtuig gezogen wordt. Gedurende de enkele minuten waarin ze naar beneden vallen, zoeken ze contact, vormen samen een ster, voeren een gesprek dat waanzinnig is van normaliteit. “Maar dat is hoe het leven in elkaar zit,” zegt Schrader vol vuur. “Doodgaan is niet erg, we zijn allemaal op weg naar het einde, van onze geboorte af. Maar die tijd daartussenin, wat doe je daarmee? Die moet je, met en voor elkaar, zo goed en gezellig mogelijk maken.”

Meer informatie over dit boek: www.hetijzerenei.nl

Meer informatie over dit boek:
www.hetijzerenei.nl

Walter Schrader: “Doodgaan is niet erg, we zijn allemaal op weg naar het einde, van onze geboorte af. Maar die tijd daartussenin, wat doe je daarmee?”

Rinny E. Kooi

Een grove dennenbos op een middenberm

“In verre bossen

leven bomen in commune”

(Rolans Jooris, geb. 1936, in ‘Bomen’)

Bewoners van onze wijk, hoeven helemaal niet, zoals Roland Jooris, naar verre bossen te reizen om bomen te zien die in een commune leven. In onze wijk staat er een langs de Burggravenlaan, ter hoogte van de Gijselaarstraat. Het is een commune van grove dennen. En verderop, dichtbij de Kernstraat, bevindt zich de tweede. Wijkgenoot en oud-wethouder Cees Waal vertelde mij dat deze dennen zijn aangeplant omstreeks 1975 ter gelegenheid van de herinrichting van de Burggravenlaan.

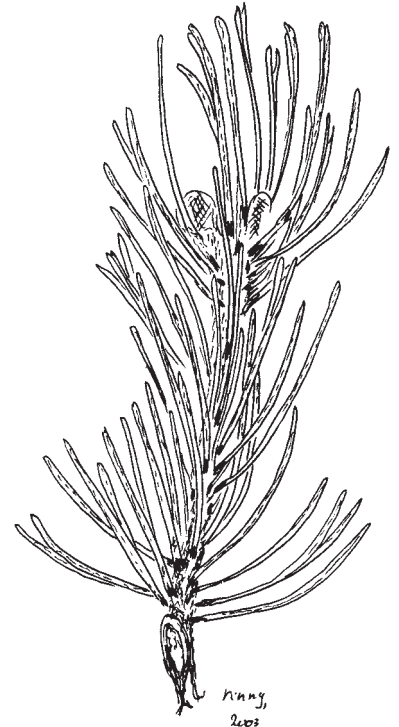
De grove den wordt ook wel pijnboom genoemd. De officiële soortnaam is *Pinus sylvestris* L. De naam *Pinus* zou zijn afgeleid van vlot. Vroeger werd deze boom voor het maken van vloten gebruikt. *Sylvestris* betekent bos. Waarom het woord “grove” aan “den” is toegevoegd weet ik niet.

De grove den in de buurt
(foto: Jos Verstegen)

De grove den in Nederland

Van alle dennen is de grove den vermoedelijk de enige inheemse soort. Samen met de venijnboom (*Taxus baccata*, L.) en de Jeneverbes (*Juniperus communis* L.) behoort hij tot de weinige inheemse naaldbomen die in Nederland thuishoren. Hoewel, of de den echt hier thuishoort valt te betwijfelen. Na de ijstijden, zo'n 9.500 jaar v. Chr., verscheen de grove den als eerste langlevende boom in Noordwest-Europa. In Oost Nederland kreeg de den de overhand, in het zuiden niet. In latere jaren moest hij concurreren met loof-

Pinus sylvestris
Bomen in dit collage zijn
jonge kegels

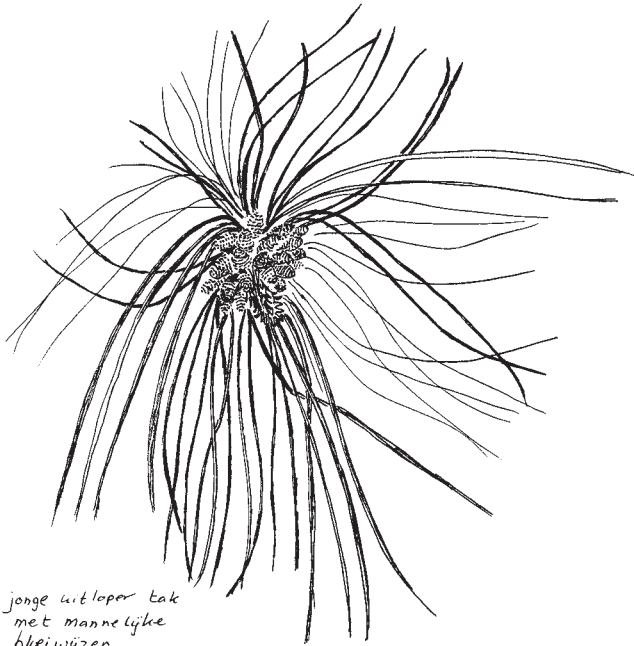
bomen en kon toen alleen daar groeien waar loofbomen ontbraken. Het is zelfs niet uitgesloten dat de den uit ons land verdween en later weer is ingevoerd. Het oudste in 1515 aangeplante dennenbos in ons land is het Mastbos bij Breda. Als gevolg van uitputting van de grond door intensieve beweiding en akkerbouw zijn er in Nederland zandverstuivingen ontstaan, bijvoorbeeld op de Veluwe. Op die zandverstuivingen voelt de den zich thuis. Daar verwildert de boom (zie de Nederlandse Oecologische Flora door Weeda et al., 1995). In de 19de eeuw is deze boom heel veel op arme zandgronden aangeplant.

Bevruchting, kieming, ontwikkeling

De den kan 500 jaar oud worden en 36 meter hoog. Hij heeft een penwortel die op droge grond meters diep de grond in kan gaan. Aan de top van jong loten worden enkele vrouwelijke kegels gevormd met daaronder een grote groep mannelijke. Als de mannetjes hun stuifmeel hebben afgegeven vallen ze af. Nadat het stuifmeel de jonge vrouwelijke kegels heeft bereikt, duurt het meer dan een jaar voor de bevruchting plaats vindt. Inmiddels groeit de kegel. Pas na twee jaar rijpen de zaden.

Op een zonnige lentedag kan men het opengaan van de kegel horen door een tikkend geluid. Dan komen de zaden vrij. De wind zorgt er dan voor dat de zaden met hun vleugels kunnen wegvliegen. Dat gebeurt ook in onze wijk en ze kiemen hier ook. Zelf heb ik kiemplanten van de grove den in mijn tuin gevonden.

Het 'grove dennenbos' dichtbij de Kernstraat heeft zichzelf verjongd. Dankzij het feit dat het openbaar groen niet altijd

jonge uitloper tak
met mannelijke
bloeiwijzen
rinny, 2004

even goed wordt onderhouden heeft een aantal kiemplanten kans gezien op te groeien. In de loop der jaren zijn enkele kiemplanten al aardig hoog geworden, het zijn nu bijna 'echte bomen'. Als je kiemplanten ontdekt zie je dat de jonge 'boompjes' al naalden hebben. De bladeren, de naalden, van de grove den staan in bundels van twee; dat is een kenmerk. Kiemplanten hebben de naalden nog afzonderlijk op de prille stammetjes. Als die 'boompjes' zo'n 2 à 3 jaar oud zijn staan ze in bundels.

zaden, rinny 2005

Verhalen en religieuze feesten

In de oudheid verstond men onder de pijnboom de den, de spar en de zilverspar. In oude literatuur is het vaak onmogelijk te achterhalen welke soort precies wordt bedoeld met pijnboom. Ook nu zijn er nog problemen met de naamgeving. Het Engelse fir wordt bijvoorbeeld vaak vertaald met zilverspar, spar of den. De drie boomsoorten spelen een hele belangrijke rol in rituelen, mythologie, devotie, magie en volksgeloof. Pijnbomen werden door de Germanen als heilige bomen gezien. Het Germaanse midwinterfeest dat na de zonnewende (21 december) werd gevierd, werd na de kerstening vervangen door kerst. De Germanen gebruikten al dennen en sparren voor hun feest en deze traditie is later gewoon overgenomen. De kerstboomcultus komt uit Duitsland. In de Elzas werden er rond 1521 bomen (dennen en sparren) gehakt voor dit feest. Benamingen als kerstboom en Christusboom stammen echter pas van het eind van de 18de eeuw.

Geredde bomen

Twee jaar geleden werd het groepje dennen ter hoogte van de Gijsselaarstraat in hun voortbestaan bedreigd. Er moest onderhoud worden gepleegd aan het groen. Dat werd 'renovatie' genoemd. De gemeente wilde de dennen kappen. Ik heb daartegen geprotesteerd maar mijn protest werd door de gemeente afgewezen. Toen de 'renovatie' achter de rug was werd door de gemeente meegedeeld dat de dennen konden blijven staan. Wie heeft er dan gewonnen?

Of de dennen het moeilijk hebben op die middenberm? Vast wel. De uitlaatgassen van auto's zullen de bomen geen goed doen. Ze hebben voor mijn gevoel een betere plaats om op te groeien dan de lindes die daar langs de trottoirs staan. Voor beide soorten bomen gelden de volgende dichtregels van Rolans Jooris:

"Doch meestal
staan hier bomen
met hun wortels in hun
onteigende grond
langs het beton
van een weglijn"

Districtsraad buigt zich over wensen voor wijk

Depotdogs, bordjes en bankjes

Netty Steenstra

Welke wensen hebben bewoners voor de wijk? Bordjes met verboden te fietsen? Nieuwe bankjes of fietsenrekken? Of een paar mooie bomen extra? Sinds 1 januari 2005 is de districtsraad van het Roodenburgerdistrict geïnstalleerd. In deze Districtsraad worden verzoeken om de leefbaarheid te verhogen behandeld. Vanuit de wijkvereniging hebben twee personen zitting in deze raad en uit hoofde daarvan ook een mede-beslissingsbevoegdheid.

Ook vanuit de wijkvereniging Cronestein, Bewonerscommissie Temminckstr., Stichting Meerburg, B.B.V. Vlietkaap en het district Tuinstad-Staalwijk hebben leden zitting.

Uit een dit jaar gehouden evaluatie over wijkgericht werken blijkt dat er een goed plan moet zijn. Tot nu toe is alles nog erg ad hoc gegaan en werd er veel aandacht besteed aan bankjes etc. Voor 1 januari 2005 werden de opdrachten nog tegelijkertijd uitgevoerd met andere werkzaamheden in de wijk. Sinds 1 oktober is het mogelijk dat een groter plan gehonoreerd wordt omdat het resterende budget van alle districten op een hoop geveegd wordt.

Voor onze wijk zijn diverse wensen in vervulling gegaan, o.a. meer depotdogs in Roomburgerpark, waar nu ook bordjes “verboden te fietsen” geplaatst zijn onder de borden met aanduiding “wandelpad” en 2 depotdogs in het Rosarium, waar ook een extra bankje komt aan de Meijerskade. Bij de Temminckstraat komen extra fietsenrekken. Eén van de snelste acties was wel de honorering van de aanplant van twee mooie ceders bij de St Petruskerk aan de Lammenschans, als onderbeplanting komen er in de toekomst hortensia's

Via de website bereiken wensen van bewoners het bestuur van de wijkvereniging. Deze verzoeken worden meegenomen naar de districtsraadvergaderingen. Er zijn nog vele wensen niet gehonoreerd, ze gaan mee naar het volgende jaar. De eerst volgende vergadering zal in jan 2006 zijn, schroomt u niet om o.a. via de website www.profburgwijk.nl uw wensen kenbaar te maken.

Alchemilla

Tuinontwerp- en adviesbureau

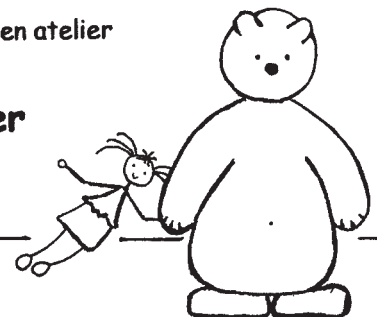
Marian Rappoldt
De Sitterlaan 75
Tel 5135142 of 5661405
Fax 5135143
e-mail al.chemilla@inter.nl.net

Folder op aanvraag

kinderkleding uit eigen atelier

fladder & beer

Hogewoerd 64
2311HR Leiden
0620353445

open op wo t/m za van 10.00 tot 17.00

Kunst over de Vloer 2005

‘Je huis is een concertzaaltje’

Coco Hoek-Sandtke

“Wij gaan vaak naar kamerconcerten, maar dit is echt heel goed!”, roepen twee bezoekers uit Oegstgeest na het concert van barokmuziek aan de Lorentzkade. Het concert is onderdeel van Kunst over de Vloer 2005, gehouden op 30 oktober jongstleden. De prachtige kostuums en de afwisseling tussen instrumentale nummers, zang en dans maken dat het publiek een uur lang zeer geboeid luistert. Zó moet dat gegaan zijn, bij kamerconcerten in de 17de eeuw. Alleen jammer, dat het publiek de verkeerde kleren aan had. Twee toevallige passanten draaien zich wel drie keer om, om te kijken of ze het wel écht goed zien.

Teresa Fogelberg, die haar huis voor dit optreden beschikbaar heeft gesteld, vertelt dat ze bijna nog meer had genoten van de generale repetitie dan van het concert zelf. “Op de dag zelf ben je toch bezig dingen te regelen, maar tijdens de repetitie zat ik zelf ergens in huis. Je hoort dan door het hele huis heen de muziek, alles gaat ervan leven. Dat vind ik het unieke: je huis is even niet de plek waar je woont en werkt, het is een concertzaaltje!”

De heer Kloek had de bijzondere ervaring, dat zijn eigen zoon Jasper een ‘thuiswedstrijd’ kwam spelen. Ook dat optreden, Russische liederen uit de 19de en 20ste eeuw, was een bijzondere

Zo moet dat gegaan zijn, bij kamerconcerten in de zeventiende eeuw

re ervaring, alleen al door de persoonlijke inleidingen en vertalingen van zangeres Margot Kalse. “Het is aan de ene kant wel moeilijk, om zó vlak bij je publiek te staan, maar aan de andere kant maakt dat het juist boeiend. Het contact is heel direct, mensen komen na afloop een praatje maken.”

De ruim 350 bezoekers hebben van een heel afwisselend programma kunnen genieten. De wijk stond 30 oktober helemaal in het teken van Kunst over de Vloer: groepen mensen die in het stralende herfstweer van het ene adres naar het andere liepen, wijzend op de rijen fietsen op de stoep: “Kijk, daar hebben ze ook een concert! Wat zou dat zijn? Waar ga jij heen?”

Het was een perfecte dag en het comité, bestaande uit Maaïke en Bastiaan Vinkenburg, Ton ter Velde, Marina Akkermans en Ad van der Waals, heeft eer van de enorme hoeveelheid werk. Of ze volgende keer weer allemaal meedoen, zoals de voorzitter van de wijkvereniging, Thomas van Duin voorstelde, is de vraag. Dát er een volgende keer komt, is gelukkig wel zeker. Het streven is 2007. We wachten vol spanning af!

Het enthousiasme straalt er vanaf!

Marjolein Morée

‘s Avonds kwam iedereen hier beppen’

Twee vriendinnen uit de Dozystraat, mevrouw Dexel en mevrouw Borst (82 en 76 jaar), halen samen herinneringen op aan het leven in de Rijndijkbuurt sinds de jaren dertig.

Mevrouw Dexel is een geboren en getogen Leidse, mevrouw Borst ‘import’. Mevrouw Borst kon het Leids accent van haar straatgenoten eerst nauwelijks verstaan, maar nu zou zij net als mevrouw Dexel nergens anders willen wonen.

Mevrouw Dexel werd in 1923 geboren in de Kanaalstraat en verhuisde op 16-jarige leeftijd met het ouderlijk gezin naar een ruimere woning in de Dozystraat. “Je had toen nog ruim uitzicht over de weilanden helemaal tot aan de Sitterbrug. En aan de achterkant van ons huis kon je de trams op de Hoge Rijndijk zien rangeren. Daarmee kon je voor een dubbeltje retour naar Oegstgeest.” Achter het huis liep een sloot, dus het leven speelde zich vooral af aan de voorkant. “Er was toen echt een sfeer van ‘ons kent ons’. Je zat met goed weer altijd voor op straat. Bij ons stond een lantaarnpaal en ’s avonds kwam iedereen hier langs om te beppen.”

Bepie en Greetje

Aan de voorkant liepen twee koeien in de wei. “Bepie en Greetje kwamen als je ze riep. Soms liepen ze tot aan de tuin en aten onze jasmijn op.” Voor kinderen was er volop speelruimte. “In de winter hoefden we alleen het land over te steken en konden schaatsen over de slootjes. Er waren ook veel winkels in de buurt: drie kruideniers op de Hoge Rijndijk en twee groenteboeren. De coöperatie Vooruit zat vlakbij en daarnaast ook een groenteboer. Nu is alleen de Troefmarkt nog over.” Scholen waren er toen nog niet in de wijk. Mevrouw Dexel ging als kind naar de Drie oktoberstraatschool. Daar had ze ook haar vriendinnen, met wie ze nog steeds contact heeft. In de eigen buurt was er vooral contact met familie. Twee broers van haar vader woonden in de straat en ze trok veel op met haar nichtjes.

Haar moeder maakte scholen schoon voor een dubbeltje per uur en vader was gasfitter bij de lichtfabriek. In de crisistijd werkte moeder ook in de gaarkeuken op school. Ze schepte eten op voor kinderen van werklozen. “Er waren wel eens lek-

Dozystraat 1966

kere dingen bij zoals rozijnenpap, maar wij kregen niets. 'Julie hebben thuis te eten', zei moeder dan. Die kinderen kregen ook gratis kleding, meisjes een geruit jurkje met klompen, jongens een geruite bloes.

Mevrouw Dexel herinnert zich als de dag van gisteren dat er bommen vielen, bestemd voor de spoorbrug, in de nabijgelegen Hartmanstraat. "Mijn broertje kreeg een scherp in zijn been. Die werd eruit gehaald, maar maanden later groeide er opeens een stukje broek uit zijn been."

Echt Leids

In 1950 kwam de net getrouwde mevrouw Borst in de Kanaalstraat wonen. "Ik ben ingetrouwd bij mijn schoonvader, het was toen woningnood." Ze kwam oorspronkelijk uit Woerden. Daar had ze in oorlogstijd haar man leren kennen die daar toen gelegerd was. Van Woerden naar Leiden was een hele overgang. "In het begin voelde ik me hier niet zo thuis. In de straat woonden veel sigarenmakers. De burenspraken echt Leids, ik verstond er niets van en was echt een vreemde." Ze had ook niet veel tijd voor burenccontacten want ze was druk met haar zes kinderen, drie jongens en drie meisjes. De opvoeding van de kinderen was al een dagtaak, zeker nadat haar man op jonge leeftijd in 1959 overleed. De jongste was nog een baby. "Ik ging voor regels, anders hield je het niet vol. Ze moesten van mij allemaal een diploma halen en zijn dan ook allemaal goed terecht gekomen." Mevrouw Borst ging aanvankelijk uit schoonmaken en kon gelukkig goed naaien. "Van oud maakte ik weer nieuw." Een paar maanden later werd gelukkig het weduwnpensioen ingevoerd. Toen de woningen in de Kanaalstraat gerenoveerd moesten worden in de jaren tachtig, verhuisde mevrouw Borst naar de Dozystraat. Haar kinderen waren toen al het huis uit.

In 1957 trouwde mevrouw Dexel. Ze woonde vijf jaar in een bovenhuis in de binnenstad, maar keerde na de dood van haar vader in 1962 terug in het ouderlijk huis. "Tien jaar heeft mijn moeder bij ons ingewoond." De drie kinderen in het gezin gingen ook naar de Drie oktoberstratschool. "Ik bracht ze er met de auto naar toe. Toen hadden nog maar weinig mensen een auto en ik wilde eigenlijk niet leren rijden. Maar op een dag stond opeens een rijsschoolhouder voor de deur. Die had mijn man op mij afgestuurd." Toen de kinderen groter werden, ging mevrouw Dexel werken in het bedrijfsrestaurant van 3M, waar ook verschillende familieleden van haar werkten.

Brandstichting

Na haar pensioen werd mevrouw Dexel actief in het vrijwilligerswerk voor ouderen en ontmoette daar mevrouw Borst. Die had samen met anderen een wijkouderenraad en een eettafel voor ouderen had opgezet. De maaltijden kwamen uit verzorgingshuis Groenhoven en werden geserveerd in het dienstencentrum voor ouderen in de voormalige 'Finse school' op het terrein tussen de Lorentzkade en de Beyerinklaan.

In maart 1987 was het centrum hier ingetrokken, maar op 22 augustus van dat jaar brandde het gebouw helemaal af. Brandstichting was de oorzaak, maar de dader is nooit gepakt. Daardoor verhuisde het dienstencentrum tijdelijk naar de pastorie van de Petruskerk, 'in de keuken van Swiebertje', zoals beiden zich herinneren. Sommige activiteiten werden ook ondergebracht bij de Vredeskerk en in de Lorentzhof.

In die jaren voerden ouderen actie voor een nieuw dienstencentrum en ouderenwoningen op hetzelfde terrein, wat later het Professorenpad werd. Daar was het actiecomité Zuid-oost voor opgericht. "Het duurde eindelijk lang voordat de gemeente iets besloot. Toen zijn we actie gaan voeren." Op 27 juli 1990 kwamen 250 ouderen samen bij de Vredeskerk. De volksdansgroep voerde op straat demonstratief een dans op, waardoor de Burggravenlaan geblokkeerd werd. Als leuzes werden gevoerd 'Ouderen zijn niet gek, wij willen ook een eigen plek' en 'Bordewijk (toen wethouder) kom over de brug, wij willen een dienstencentrum terug.'

Korte tijd later werd de nieuwbouw gerealiseerd.

Beide bewoners wonen nog steeds naar volle tevredenheid op de Dozystraat. "Wij hebben een lekker rijtje." Ze vinden het alleen jammer dat de Rijndijkbuurt minder betrokken wordt bij activiteiten in de wijk. "Kan de kinderoptocht op Koninginnedag nou niet eens door onze buurt komen?"

27 Juli 1990: ouderen bezetten dansend de Burggravenlaan, om te pleiten voor een nieuw dienstencentrum.

Wijkgenoot pluist Rembrandts Leidse leven uit

‘Weg met vaagheden en aannames rond één van Nederlands bekendste kunstschilders’

Pascale van der Vorst

Leidenaren uit de zeventiende eeuw dronken graag een glaasje bier bij het ontbijt. Ze waren gek op feestvieren en spelletjes spelen. Maar om te zeggen dat ze van God los waren, is veel te kort door de bocht. De kerk speelde een grote rol in het dagelijks leven. In deze tijd werd Rembrandt van Rijn geboren. Onze wijkgenoot Roelof van Straten raakte tijdens zijn studie kunstgeschiedenis zo gefascineerd door deze Leidse kunstschilder en de stad waarin hij leefde, dat hij besloot er een uitgebreid onderzoek aan te wijden. Het resultaat is het zojuist verschenen boek *Rembrandts Leidse tijd, 1606-1632*. Op tijd voor het jubileumjaar van Rembrandts 400ste geboortedag.

Het vergt lef en vooral veel tijd om aan een boek te beginnen over een zo bekend kunstenaar als Rembrandt van Rijn. Is daar niet al genoeg over geschreven? Roelof van Straten heeft zich daar niet door laten afschrikken. Vijftien jaar geleden begon hij met verzamelen van materiaal. Zijn vrouw Rita maakte foto's van alle kunstwerken. Vijf jaar deed hij erover om het te schrijven. Maar nog veel langer geleden is het idee ontstaan, tijdens een van zijn vele wandelingen door de historische binnenstad van Leiden. "Ik stelde me voor dat Rembrandt ook regelmatig gewandeld heeft door de Pieterskerk-Choorsteeg. En ik vroeg me af hoe het leven was in die tijd."

Met zijn werk hoopt Van Straten niet alleen een tijdsbeeld neer te zetten, maar vooral voor eens en voor altijd alle mythes rond de zeventiende-eeuwse schilder ontkracht te hebben. Het stoorde hem dat er over Rembrandt, met name zijn Leidse periode (1606-1632), zoveel vaagheden en aannames waren ontstaan. Bijvoorbeeld dat hij zijn atelier deelde met collega Jan Lievens. "Dat blijkt niet zo te zijn", zegt Van Straten. "Wel gebruikte Lievens zijn etspers en kwamen ze vaak bij elkaar over de vloer."

Ook over de chronologie van de werken uit deze periode bestond nog geen duidelijkheid. Van Straten heeft hier heel veel werk in gestoken, "met een prachtig resultaat", zegt hij zelf. "Ik ontdekte clusters in het werk. En van veel werken kon ik het precieze jaartal vaststellen. Toen de volgorde eenmaal bekend was, kon ik bekijken welke ontwikkeling Rembrandt in deze tijd doormaakte."

Van de Leidse periode, was Rembrandt pas de laatste zes à zeven jaar echt actief als kunstenaar. Het is ook in die tijd dat de band tussen hem en zijn plaatsgenoot Lievens steeds hechter wordt. Van Straten geeft hem daarom een zeer prominente plaats in zijn boek. Hij legt werken van beide kunstenaars uit dezelfde periode naast elkaar en laat overeenkomsten zien. Over twee werken schrijft Van Straten bijvoorbeeld op pagina 69: 'Het kan haast niet anders of de *Oude Woekeraar* [van Rembrandt] en de *Pennensnijder* [van Lievens] zijn vrijwel gelijktijdig

Roelof van Straten

ontstaan, en Rembrandt en Lievens moeten eind 1627 van elkaar geweten hebben waar ze mee bezig waren.'

Van Straten wil de lezer een kijkje gunnen in het atelier van beide kunstschilders, maar ook in hun leefomgeving. "Wie waren er nog meer actief in Leiden als schilder? Hoe zag de stad eruit? Wat voor kleding droeg men? Wat at men? En welke munten had Rembrandt in zijn portemonnee? Wat gebeurde er op het zelfde moment in Haarlem en Antwerpen? Mede dankzij bijdragen van de Leidse historica Ingrid Moerman, die tot voor kort verbonden was aan Museum de Lakenhal, geeft dit boek een vrij compleet beeld van het leven in Leiden in die tijd."

Rembrandts Leidse tijd, 1601-1632. ISBN 9075035217, uitgegeven door Foleor Publishers, Lammenschansweg 48 in Leiden. Het boek is ook in het Duits en het Engels verschenen. Als lezer van de wijkkrant kunt u dit boek nu met korting bestellen. Zie de bon bij dit artikel.

Koop Rembrandts Leidse Tijd met korting en steun de Wijkkrant!

Betaal €40,- i.p.v. € 44,50. Van elk verkocht boek gaat €5,00 naar de Wijkkrant. U kunt de bon in de brievenbus stoppen op een van de onderstaande adressen. Uw bestelling wordt binnen enkele dagen bij u thuis bezorgd; graag contant afrekenen.

Let op: het is ook een prachtig geschenk voor familie, vrienden en kennissen, en u kunt meerdere exemplaren bestellen!

Naam: .....

Adres: .....

Tel. nr.: .....

Aantal exemplaren: .....

U kunt de bon in de brievenbus stoppen op de volgende adressen:

Lammenschansweg 48 of Kanaalweg 42.

KLASSIEKE HOMEOPATHIE

ELS BAARS
-15 jaar ervaring-

de Ridderstraat 14, 2313 JR Leiden, tel.5137940
www.homeopathiebaars.nl

lid N.V.K.H.
vergoedingen door meeste verzekeringen

The Painting Lady
Lijstenmakerij

Korevaarstraat 51
2313 JE Leiden

Tel: 071 512 16 13
Fax: 071 5143 45 40

J.ZIERIKZEE

Ginus Nusteling Ruud van Hoorn *schoenmakers*

Maatschoenen v.a. € 325,=
Schoenreparatie
Steunzolen

Bakkersteeg 3
telefoon: 071 5131156

Takken en twijgen

Het heeft altijd iets weemoedigs, als in de herfst de blaadjes weer gaan vallen. Bomen en heesters, eerst nog zo feestelijk gekleurd, worden langzaam steeds kaler, geven zich steeds meer bloot, tot er nog slechts naakte takken en twijgen overblijven. Weer een jaar verstreken, een tuinseizoen voorbij. De donkere dagen voor Kerstmis zijn aangebroken. Maar toch... het is eigenlijk ook heel mooi, die kale takken tegen een bleekblauwe vrieslucht, of juist zwart van de regen tegen een grijze wolkenlucht.

Nu kunnen we genieten van de vormen van bomen en heesters, zien we eventjes hun ware aard.

Sommige heesters zijn zelfs op hun mooist zonder blad. De witte kornoelje bijvoorbeeld, is een grove struik die veel wordt aangeplant in het openbaar groen, waarschijnlijk om zijn onverwoestbaarheid. Maar als hij eenmaal zijn saaie blad heeft laten vallen, komen de glanzend rode takken te voorschijn. Een feestelijk gezicht als de zon erop schijnt. Er zijn mooie re Cornus-soorten die heel goed in een kleine tuin passen en kleur kunnen geven in de winter. *Cornus sanguinea* 'Midwinter Fire' heeft warmoranje takken en *Cornus stolonifera* 'Flaviramea' gele. *Cornus stolonifera* 'Kelsey' wordt maar 40 cm hoog en heeft donkerrode takken. Op een plekje in de zon kleuren de

takken het mooist. Omdat de jongste twijgen het mooist van kleur zijn, worden deze kornoeljes elk voorjaar, of om het jaar, op 15 cm boven de grond afgeknipt. De beste tijd hiervoor is eind februari. Daarna wat mest geven, zodat de struiken zich weer goed kunnen herstellen.

Dino

Iedereen weet hoe een braam eruit ziet, maar de sierbraam is vrij onbekend. *Rubus thibetanus* 'Silver Fern' heeft grijsgroen varenachtig blad en witte bloemen. De sierlijk overhangende takken zijn witberijpt waardoor ze prachtig oplichten tegen een donkere achtergrond. Deze braam wordt wel groot, maar hij kan ook elk jaar kort teruggeknipt worden om hem in de hand te houden.

Heel apart is *Euonymus alatus*, een kardinaalshoed. In de zomer is hij onopvallend, maar de knalrode herfstkleur maakt hem al de moeite waard. De twijgen zijn, zoals de naam al zegt, gevleugeld. Ze dragen kurklijsten die de struik een prehistorisch aanzien geven: ik associeer ze altijd met dinosaurussen. De heesterros *Rosa omeiensis* 'Pteracantha' heeft ook iets van een dino: enorme driehoekige, glimmende, donkerrode doorns bezetten de takken.

Euonymus alata

Er zijn ook bomen die vooral om hun bijzondere bast worden aangeplant. Het volgende drietal wordt niet groot en past ook in een kleine tuin. *Acer griseum* is een esdoorn met een opvallende kaneelbruine bast, die op de stam en wat oudere takken afschilfert. *Acer davidii* is een 'slangenhuidesdoorn' of 'streepjesbastesdoorn'. Hij heeft een groenwit gestreepte bast, die doet denken aan de huid van een slang. De witte strepen worden veroorzaakt door scheuren tijdens de diktegroei. Daaruit komt hars die wit opdroogt. *Prunus serrula* is een sierkers waarbij het niet om de uitbundige bloesem in het voorjaar gaat, maar om de prachtige glanzende donkerrode bast. Deze bomen trekken in een kale wintertuin echt de aandacht naar zich toe.

Ten slotte noem ik nog *Nothofagus antarctica*, de schijnbeuk. Deze is in de winter vooral aantrekkelijk door zijn grillige groeiwijze en visgraatachtige vertakkingen. Stam en takken zijn zwart met witte stippen. De blaadjes zijn klein, een beetje gegolfd en ruiken bij het uitkomen naar kaneel. Jaarrond een mooie boom voor een kleine tuin.

Rosa omeiensis 'Pteracantha'

Vanaf januari 2006 bij u in de wijk!

Cursussen, Workshops en Cultureel Café's
tekenen, schilderen, beeldhouwen,
portrettekenen, smeden, zang en meer!

Een greep uit ons aanbod:

Graancirkels – Een eigentijds vraagstuk
Met prof. K. van Egmond
Vrijdag 27 januari, 20 uur

De bijzondere dynamiek van deze tijd
Met Hans Stolp, pastor en auteur
Donderdag 9 februari 2006, 20 uur

Texel programma 2006: vraag het aan!

Kennismakingsworkshops:
Vrij Kunstzinnige Jaren: zo. 12 maart
Academie voor Sociale Kunst: zo. 19 maart
Info-dag Zone 8: zaterdag 25 maart 2006

En voor nu: nog enkele plaatsen beschikbaar:

Van Zaad naar Kiem
Een meditatie voor Kerst
Met Christine Gruwez
Za 18 en zo 19 december 2005

Voor meer informatie en aanmelding: 071-5123137
of info@zonneboom.nl

De Zonneboom, de Laet de Kanterstraat 5, 2313 JS Leiden

Opleidingscentrum voor Ervaringsleren

Heb jij het ook zo gehad met infoverzamelen en toetsen maken?

Maar je moet toch aan je toekomst denken, zeggen ze.

Is smeden dan wat voor jou? Niks leren, leren, leren, maar actie!
Je werkt met vuur, echt vuur. Je leert van alles, maar niet uit een boekje.
Je leert via je handen!

Bij het smeden komt heel wat kijken: een idee, dan een plan maken, de juiste beslissingen nemen, goed kijken en meteen handelen, samenwerken en trots kunnen zijn op wat je zelf hebt gemaakt.
Je krijgt daarbij prima begeleiding.

Lijkt het je wat? Ben je tussen de 14 en 18 jaar of iets ouder?
Laat je dan aansteken door het vuur van het smeden en meld je aan!

Voor aanmelding of meer informatie: Centrum voor Ervaringsleren:
Jan de Laet 071 – 5133685 of jdelaat@ambacht-techniekscholing.nl

Coenraad Jacob Temminck

Van de ruim veertig professoren die in de wijkkrant worden behandeld is er één die niet als zodanig betiteld kan worden; Coenraad Jacob Temminck. Hij was nooit hoogleraar. Hij was directeur. Maar dan wel directeur van één van de belangrijkste wetenschappelijke instellingen die (de universiteit van) Leiden ooit gekend heeft: Het (Rijks) museum voor Natuurlijke Historie, tegenwoordig: museum Naturalis.

Coen bleek al op jeugdige leeftijd grote interesse te hebben in alles wat met natuur te maken had. Hij begon - net als zijn vader - met het verzamelen van dieren. Daarbij tekende en beschreef hij bijzondere soorten, door scheepslui uit de 'Oost' meegebracht.

Vader Jacob Temminck en moeder Alyda van Stamhorst waren in Amsterdam burgers met hoog aanzien. Jacob was penningmeester bij de V.O.C. en stond bekend om zijn grote verzameling opgezette en geprepareerde vogels. Vader Temminck wist Coen op 17-jarige leeftijd aan een baan te helpen als veilingmeester bij de V.O.C. maar in 1798 hield de deze compagnie op te bestaan en drie jaar na zijn aanstelling was hij weer werkeloos. Coen ging daarna naar Offenbach (D) waar hij kwam te werken bij de ornitholoog Meijer (ornithologie is de wetenschap die zich bezighoudt met de anatomie van vogels). Door Meijer werd Temminck meer bedreven in het prepareren van dieren, vooral vogels.

Reputatie

Ruim 20 jaar later zou Temminck een belangrijke stap in zijn carrière zetten. In 1819 overleed S.J. Brugmans. Hij was verantwoordelijk voor de collectie van het Kabinet van Natuurlijke Historie. Temminck was degene die hem zou opvolgen. Enkele jaren voor zijn overlijden had Brugmans al de fundamenteën van wat nu Museum Naturalis is gelegd, met het bijeen brengen van enkele privé-collecties, waaronder die van Temminck en die van de universiteit. Daar was Brugmans mee begonnen na het einde van de Franse overheersing, in 1813. Tijdens de overheersing waren veel privé-verzamelingen in Frankrijk terecht gekomen. Brugmans wist deze, waaronder ook een verzameling van prins Willem V, terug te krijgen in Nederland. In

Het R.M.O. Aan het Rapenburg

Leiden voegde hij de collecties uit Frankrijk en die van C.G.C. Reinwardt (beste vriend van Temminck en oprichter van de plantentuin op Java) samen, waarmee de eerste grote verzameling werd samengesteld. Bij gebrek aan ruimte werden deze collecties ondergebracht in de Hortus.

Een portret van C. J. Temminck

In 1820 was de tijd rijp om de verzamelingen samen onder te brengen in één groot museum. Temminck wist de toenmalige minister van onderwijs, A.R. Falck te overtuigen van het belang daarvan. Falck was zeer enthousiast en zorgde ervoor dat het plan uitgevoerd werd. Temminck verkocht ook zijn collectie aan het Rijk, waardoor het museum een Rijksinstelling werd, terwijl de universiteit een vinger in de pap hield.

Temminck werd, door zijn inmiddels opgebouwde reputatie op zoölogisch gebied, als directeur van het nieuwe museum aangesteld. Ondertussen was men begonnen aan de bouw van het pand voor het Rijksmuseum voor Natuurlijke Historie.

Nieuw leven

In 1825 kwam Hermann Schlegel bij Temminck in de leer. Schlegel leerde van hem prepareren. Na Temminck's overlijden in 1858 werd Schlegel de nieuwe directeur van het museum. Tijdens zijn bewind zijn de geologische en mineralogische collecties ondergebracht in een eigen museum aan de Garenmarkt. Het Museum voor Natuurlijke Historie kreeg met ernstig ruimtegebrek te maken en plannen werden gemaakt om het museum naar de Raamsteeg te verhuizen. Schlegel's opvolger F.A. Jentink was degene die het nieuwe museum daar

Het Museum voor Natuurlijke Historie aan de Raamsteeg

wist onder te brengen. Jentink wilde de collectie brandvrij en donker bewaren waardoor het publiek niet meer bij de collecties kon komen. Het museum was terug bij af: een wetenschappelijk instituut. Een kleine eeuw zijn de geprepareerde en opgezette exemplaren verborgen gebleven. Tegen het einde van de twintigste eeuw werd besloten het museum nieuw leven in te blazen. Het oude 'Pesthuis' werd omgetoverd tot een

Het huidige museum Naturalis aan de Darwinweg

waardig entree van museum Naturalis dat via een loopbrug gekoppeld is aan het enorme nieuwe gebouw. De geologische en mineralogische collecties zijn weer bij de zoölogische collectie gevoegd. Naturalis heeft daarmee de grootste museumcollectie van Nederland en is qua natuurhistorisch materiaal de grootste van de wereld.

Bloemenkiosk *Lammenschans*

Tegenover station Lammenschans
Tel 071 514 18 12
LEIDEN

*Elke dag grote sortering
bloemen en planten*

Geopend: dinsdag t/m zaterdag
Van 8.00 tot 18.00 uur

WENS KAARTEN

WWW.PICOPRINT.NL

van digitale bestanden

ACTIE

Tijdelijk geen startkosten voor wenskaarten
Zet uw foto op diskette of CD en lever deze in bij uw PicoPrint fotodealer, wij maken er dan een persoonlijke wenskaart van.

van kleinbeeld of APS
kleurenegatief

Keuze uit **ZEER VEEL GRATIS teksten***

Aantal	kleinbeeld / APS	digitaal
(maximaal per bestelling)	(per stuk)	(per stuk)
20 - 49	€ 0,31	€ 0,36
50 - 79	€ 0,27	€ 0,32
80 of meer	€ 0,22	€ 0,27

*Afwijkende tekst mogelijk (niet bij APS en digitale foto's):
meerprijs € 13,50

PicoPrint.nl
Topkwaliteit kleurenfoto's

incl. envelop

vanaf

22 ct

da
de drogist.

DA Drogisterij Parfumerie Hartevelde
Zeemanlaan 22
Telefoon 071 512 35 77

Deze aanbieding is geldig t/m 31 december 2005. Prijs- of tekstfouten voorbehouden.

PicoPrint haalt het beste uit uw (digitale) foto's

Optredens in Lorentzhof

Dinsdag 13 dec.	Collegium Musicum (Christmas carols) 19.30 uur	Donderdag 9 febr.	Sempre Avanti 19.30 uur
Vrijdag 16 dec.	Kerstmarkt 14.00 uur	Dinsdag 21 febr.	Klassiek concert Stichting Muziek in Huis 19.30 uur
Dinsdag 31 jan.	Dia's Stormvloedkering en Tulip land 19.30 uur	Entree € 1,50	

Meer Bewegen voor Ouderen

Een mens is nooit te oud om te bewegen, daarom zijn er speciaal opgeleide docenten en programma's om te gymmen voor senioren.

In januari start de Lorentzhof met een gymclub voor 55-plussers uit de wijk. Onder begeleiding van een gekwalificeerde docente kunt u op donderdagmorgen van 9.30 uur tot 10.30 uur terecht voor een gezellig gym-uurtje.

Informatie bij Berry Schouten of Magda Louwerse (071) 514 95 95

Gratis waardebepaling van uw woning?

Stuur deze kaart retour na invulling van uw naam, adresgegevens en telefoonnummer voor een **gratis en vrijblijvende waardebepaling** van uw woning. Dit is uiteraard ook mogelijk in de avonden en op zaterdag.

Stuur deze kaart ongefrankeerd retour, of bel naar:

Gijs de Kok
071-5162372 / 06-30034949

Naam: _____

Adres: _____

Pc/Plaats: _____

Tel.: _____

Aan:

RE/MAX Premium Makelaars
t.a.v. de heer G. de Kok

Antwoordnummer 10062
2300 VB Leiden

Jong in de wijk

Er wonen veel jongeren in deze buurt. Wat vinden zij van hun wijk, de bewoners en de voorzieningen? Elke keer komt een van hen aan het woord. Het stokje wordt doorgegeven aan een vriend of vriendin uit een andere straat. Nu is aan de beurt: Daniëlle (13 jaar). Zij woont aan het Kamerlingh Onnesplein.

Daniëlle

1) Hoe lang woon je al in deze wijk?

- Elf jaar.

2) Bevalt het je hier?

- Ja, het is gezellig maar soms wel saai. Er zouden meer dingen georganiseerd kunnen worden.

3) Zijn er dingen die beter kunnen?

- Er zouden meer dingen kunnen komen voor jongeren, zoals een basketbalveld of basketbalnet. Nu zijn er veel meer dingen voor kleintjes.

4) Zit je in deze wijk op school of een sportvereniging?

- Tot vorig jaar zat ik op de Josephschool.

5) Doe je mee aan activiteiten in de wijk?

- Samen met een vriendin organiseer ik Halloween voor de buurt, van het Onnesplein tot de Franchimontlaan. We nodigen kinderen uit om verkleed op het plein te verzamelen en we vragen buurtbewoners die

mee willen doen om een kaarsje of lichtje in de vensterbank te zetten. Zo weet elk groepje waar aangebeld kan worden. Wij lopen met de kleinste kinderen mee. Dit jaar waren er bijna vijftig kinderen!

En met mensen uit de straat heb ik dit jaar meegedaan met het Burgerbal, het voetbaltoernooi voor straatteams.

6) Ken je veel andere kinderen uit de buurt?

- Ja, maar we doen niet veel hier in de buurt omdat het nog al saai is.

7) Waar geef jij je zakgeld aan uit?

- Gewoon leuke dingen voor mezelf!

25 Jaar interkerkelijke oud papier-actie

Begin februari 2006 is het 25 jaar geleden dat de oud papier-container voor het eerst opgesteld stond aan het pleintje aan de Zeemanlaan. Vele vrijwilligers zijn in touw om dit in ontvangst te nemen. In die 25 jaar is in totaal 4.500.000 kilo oud papier ingezameld. De opbrengst komt ten goede aan bijbelprojecten en materiaal voor catecheseonderwijs. Projecten in vele landen worden rechtstreeks gesteund. Uit de reacties, die het comité ontvangt, blijkt dat de bijdragen zeer welkom zijn en dat ze in dankbaarheid worden aanvaard. Het comité kijkt

terug op een actie die zijn vruchten afwerpt, wat een stimulans vormt om ermee door te gaan. De vrijwilligers zijn een belangrijke motor. Wie ook een steentje bij wil dragen, door bijvoorbeeld te assisteren bij de container, kan zich aanmelden bij de volgende personen: Mw. A. Krispijn-de baan (071) 5143700 of mw. E. Vorst (071) 5140370,

JURIDISCH ADVIES NODIG ?

Bij Teekens Karstens bent u aan het juiste adres, voor tal van zaken op het gebied van uw relatie of familie, uw woning of uw onderneming.

Door onze medewerkers wordt u voortvarend geholpen.

Teekens Karstens advocaten notarissen is met ongeveer 85 medewerkers, waaronder 35 adviseurs, het grootste advocaten- en notarissen kantoor in de regio Rijnland. Nu nog gevestigd in twee panden (notariaat: Plantsoen 25) en (advocatuur: Kanaalpark 144) maar in de nabije toekomst in één vestiging centraal in Leiden.

Hiermee hebben wij de nodige specialistische kennis in huis om u goed van dienst te kunnen zijn.

Ondanks onze grootte staat een persoonlijke benadering bij ons voorop. Van oudsher hebben wij sterke banden met Leiden en de regio.

Heeft u vragen of heeft u advies nodig, neemt u gerust contact met ons op.

Teekens Karstens
advocaten notarissen

PLANTSOEN 25 POSTBUS 201 2300 AE LEIDEN
T 071-5660200 WWW.TEEKENSKARSTENS.NL

Welkom in de rijwielstalling van DZB Leiden bij station Leiden Lammenschans

De stalling, geëxploiteerd door DZB Leiden, biedt u de zekerheid uw fiets of bromfiets terug te vinden zoals u hem heeft achtergelaten.

Extra service

Voor al uw fietsreparaties tegen aantrekkelijke prijzen.

Openingstijden

Maandag t/m vrijdag : 06.00 – 20.00 uur

Zaterdag/ feestdagen: 08.00 – 20.00 uur

Zondags gesloten

Waar kunt u ons vinden ?

Kamerlingh Onnesplantsoen 5

(bij station Leiden Lammenschans)

Telefoon: 071 - 513 06 35

Colofon

De Wijkkrant is een uitgave van de Vereniging Professoren- en Burgemeesterswijk te Leiden.

Hoofd- en eindredactie: Pascale van der Vorst
Redactie: Thomas van Duin, Karen van Rooij
Copij en informatie: redactiewijkkrant@yahoo.com
Internet: www.profburgwijk.nl
Webmaster: Frans Hoek

Vaste medewerkers:
Hans Elstgeest, Coco Hoek, Rinny E. Kooi, Ronald Landheer, Marjolein Morée, Marian Rappoldt, Jos Versteegen, Ad van der Waals, Lizzy de Wilde.

Foto's: Gemeentearchief Leiden, Frans Hoek, Jos Versteegen
Druk: drukkerij Mostert en Van Onderen!
Oplage: 3750

Uit de Kunst

keramiek & kaarsen

Uit de Kunst verkoopt veelkleurige kaarsen voor binnen en buiten, servies, beelden en maskers. Alles wordt vervaardigd in eigen atelier. Hèt adres voor kado's in alle prijsklassen. Ook bieden wij veel mogelijkheden voor gelegenheden- of relatiegeschenken.

Kijk voor meer informatie op
www.atelieruitdekunst.nl

U vindt ons op de Hogewoerd 164 in Leiden,
telefoon 071 513 99 25

Bezoek van 21 september tot 28 oktober onze
keramiekexpositie **Liefde & Passie**

Bij inlevering van deze advertentie ontvangt u 10 % korting op alle kaarsen en servies

Wijkwijzer

Stichting Dienstverlening Zuid Oost/ Leidse Senioren Zelfstandig

't Trefpunt, Professorenpad 1 2313 TA
telefoon 512 81 83

Dienst Milieu en Beheer Gemeente Leiden Sector Wijkbeheer, wijkteam stadsdeel Zuid,

Postbus 9100 2300 PC
Boshuizerlaan 5 2321 SG
telefoon 516 76 15

Politie Bureau Zuid

Vijf Meilaan 135b
2321 RK Leiden
telefoon 0900 8844
Openingstijden: ma. t/m vr. van 9 tot 17 uur,
za. en zo. gesloten

Bewonerscommissie Rijndijk/Meerburg (Ons Doel)

Mevr. C. Monfils, Kanaalstraat 1 2313 NN
telefoon 512 08 59

Bewonerscommissie Temminckstraat e.o.

Dhr. E.C. Meyer
Professorenpad 25 2313 TA
telefoon 513 2155

Woningbouwvereniging Ons Doel

Schuttersveld 65 2316 ZZ
telefoon 522 20 25

Buurtactiviteiten Roomburg

Van Vollenhovenkade 1 (in clubgebouw
van Hockeyclub Roomburg)
tel. 5132462. E-mail: roomburg@lwo.nl.
Postadres: Stadsdeelbureau Zuid,
Boshuizerlaan 5, 2321 SG Leiden.
Buurtactiviteiten Roomburg is van ma t/m do
geopend van 8.00 tot 17.00 uur.

Openbare Basisschool Lorentz

Van Vollenhovenkade 19 2313 GG
telefoon 514 17 77

P.C. Basisschool Roomburg

Van Vollenhovenkade 15 2313 GG
telefoon 513 0958

R.K. Basisschool Sint Joseph

Oppenheimstraat 8 2313 JE
telefoon 513 22 63

Stichting Thuiszorg Groot Rijnland

Verbeekstraat 19-21 2332 CA
telefoon 5161415
Voor wijkverpleging en gezinshulp:
uitleencentrale Van Vollenhovenkade 25
2313 GG: telefoon 512 18 94
Ouder-en kindzorg: telefoon 524 10 10

Maatschappelijk Werk, sector Midden

Langegracht 1B 2313 NT
telefoon 522 27 27 (ma-vr. 9 -10 uur)

Verzorgingscentrum Lorentzhof

Lorentzhof 1 2313 GA
telefoon 514 95 95

Oud-Katholieke Parochie

Parochie: pastoor Drs. R. Bosma
Kerkgebouw / parochiecentrum:
Cronesteinkade 2 2313 GX
telefoon 5124077

R.K. Petrusparochie

Lammenschansweg 40
Pastoor J. Smith, Herensingel 3 2313 JS
telefoon 5121912

Vredeskerk

predikanten: Dr G.J. Venema en
Ds J.R. Wolthaus.
Van Vollenhovenkade 21 2313 GG
telefoon 5142317

Kinderdagverblijf Peuterpalet

Oppenheimstraat 6 2313 JE
telefoon 512 48 39

Peuterspeelzaal De Glijbaan

Burggravenlaan 17a 2313 HM
telefoon 5121331

Peuterspeelzaal Olleke Bolleke

Oppenheimstraat 2 2313 JE
telefoon 513 10 61

Naschoolse Opvang De Basisbende

Oppenheimstraat 2 2313 JE
telefoon 512 43 69

Stichting 't Kasteel.

Buitenschoolse opvang
Sportpark Roomburg
telefoon 513 54 74

Speeltuin 'de Speelschans'

Van Vollenhovokade 22
Adres secretariaat: Kanaalweg 42, 2313 DV
telefoon 5126084
E-mail tinja@planet.nl

Vereniging Professoren- en Burgemeesterswijk

Postbus 11129 2301 EC Leiden
KvK 40448253
Thomas van Duin (voorzitter) tel. 5131233
Jan Burgmeijer (secretaris) tel. 5126084
Secretariaat: Kanaalweg 42, 2313 DV
E-mail tinja@planet.nl
Ad van der Waals (penningmeester),
tel. 5121889
Hendrik van Sandick (bestuurslid),
tel. 5124330
Frans Hoek (bestuurslid), tel. 5134311
Ada Ravenstein (bestuurslid), tel. 5124361

Aanmeldingskaart voor lidmaatschap

Hierbij meld ik mij aan als lid van de Vereniging Professooren- en Burgemeesterswijk. De jaarlijkse contributie bedraagt momenteel € 8,50 en kan worden overgemaakt op Postbank rekeningnummer 55.67.659 o.v.v. lidmaatschap Vereniging Professooren- en Burgemeesterswijk. Deze kaart uitknippen en inleveren bij de secretaris: Jan Burgmeijer, Kanaalweg 42 2313 DV Leiden.

Naam: _____ M/V

Adres: _____

Postcode: _____

Telefoonnummer: _____

E-mail: _____

Als u een acceptgiro wilt krijgen, vult u dan hier uw giro- of bank-nummer in:

_____

Handtekening: _____

Wijkagenda

Elke maandag

- Klaverjassen in de Vredeskerk van 14.00 tot 17.00 uur
- Bibliotheek in de Lorentzhof van 14.00 tot 17.00 uur
- Inloop koffieochtend 55+ 't Trefpunt van 10.00 tot 12.00 uur, Professoorenpad 1
- Callanatics 1 van 10.30 tot 11.30 uur en callanatics 2 van 11.30 tot 12.30 uur. Buurtactiviteiten Roomburg Let op: elke 3e maandag van de maand de groepen 1 en 2 samen van 12.00 tot 13.00 uur)
- Quilting (alleen 3e maandag van de maand) van 9.30 tot 11.30 uur. Buurtactiviteiten Roomburg
- Spaans voor beginners van 14.30 tot 15.30 uur, Buurtactiviteiten Roomburg
- Tekenen voor kinderen van 14.45 tot 17.15 uur, Buurtactiviteiten Roomburg

Elke dinsdag

- Kinderbibliotheekbus in de Cobetstraat, tussen 15.30 en 17.00 uur
- Meer bewegen voor ouderen in de Vredeskerk van 10.00 tot 10.45 uur en van 11.15 tot 12.00 uur
- Bridge 1 van 9.30 tot 12.30 uur, Bridge 2 van 13.30 tot 16.30 uur, Buurtactiviteiten Roomburg

Elke woensdag

- Volksdansen voor ouderen in de Vredeskerk van 10.00 tot 11.00 uur
- Sociëteit voor ouderen in de Vredeskerk vanaf 14.00 uur
- Bibliotheek in de Lorentzhof: maandag van 10.30 tot 12.00 uur, woensdag van 14.00 tot 15.30 uur en donderdag 10.30 tot 12.00 uur.
- Kinderrestaurant in tennispark Roomburg vanaf 18.00 uur
- Tekenen/schilderen (volwassenen) van 9.30 tot 11.30 uur. Buurtactiviteiten Roomburg
- Kinderknutselclub 1 van 13.45 tot 15.00 uur, kinderknutselclub 2 van 15.30 tot 16.45 uur. Buurtactiviteiten Roomburg

Elke donderdag

- Boetseren voor beginners van 9.30 tot 11.30 uur. Buurtactiviteiten Roomburg
- Werken met textiel: vilten, van 10.00 tot 12.00 uur. Buurtactiviteiten Roomburg
- Toneelles voor kinderen van 15.45 tot 17.15 uur. Buurtactiviteiten Roomburg

Elke vrijdag

- Bibliotheek in de Lorentzhof van 10.00 tot 12.00 uur

Elke zondag

- Activiteiten in bezoekerscentrum Reigersbos (polderpark Cronesteijn) vanaf 14.00
- Thee-middag in Lorentzhof van 14.30 tot 16.00 uur.

Elke eerste maandag en dinsdag van de maand staat er een container voor drogisterij Van Harteveld op de Zeemanlaan, alwaar men oud papier kan afgeven voor een goed doel.

TEEUWEN ASSURANTIE BV

HET ZEKERE VOOR HET ONZEKERE

DE SITTERLAAN 89
LEIDEN
TEL. 071-5149967

Kiek in de pot uw traiteur

Dagverse maaltijden

Party-schalen Buffetten
High-tea's Soiree's
Diners Lunchgerechten
Delicatessen Kaasspecialiteiten

*Kiek in de Pot heeft voor
de feestdagen een folder met
smakelijke menu's samengesteld
Bestellingen zijn op de kerstdagen af te halen*

Hogewoerd 79 2311 HG Leiden
Tel 071-5120608
internet:winkelstadinbeeld.nl